

**«БІЛІМ ЖӘНЕ ЖАҢА
ИННОВАЦИЯЛЫҚ ТЕХНОЛОГИЯЛАР
ОРТАЛЫҒЫ» ЖШС**

**ТОО «ЦЕНТР ОБРАЗОВАНИЯ И
НОВЫХ ИННОВАЦИОННЫХ
ТЕХНОЛОГИЙ»**

Бағдарлама жобасын қоғамдық талқылауға арналған сілтеме

[https:// center-nit.kz](https://center-nit.kz)

**Жалпы білім беретін мектептердің мұғалімдеріне, педагог-психологтарына,
логопедтеріне және педагог-ассистенттеріне арналған**

**«Жасанды интеллектті қолдану арқылы инклюзивті білім беру
тиімділігін арттыру»**

**атты біліктілікті арттыру курсының
БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ**

Сағат саны: 80 ак.сағ.

Алматы 2025

1. Жалпы ережелер

«Жасанды интеллектті қолдану арқылы инклюзивті білім беру тиімділігін арттыру» біліктілікті арттыру курсының оқу бағдарламасы (бұдан әрі – Бағдарлама): мақсаты, міндеттері, оқытудың жоспарланған нәтижелері, курстың құрылымы мен мазмұны, ұйымдастыру ерекшеліктері, курсты оқу - әдістемелік қамтамасыз ету, тыңдаушылардың білімі мен дағдыларын бақылау және бағалау рәсімін айқындайды. Бағдарлама инклюзивті білім беру жағдайында заманауи цифрлық технологиялар мен жасанды интеллектті (ЖИ) пайдалану саласындағы педагог қызметкерлердің кәсіби құзыреттілігін арттыруға бағытталған. Бағдарлама сонымен қатар педагогтерде цифрлық білім беру ортасын инклюзиялау, қолжетімділік және қауіпсіздік қағидаттарын сақтауды қоса алғанда, білім беру қызметінде жасанды интеллект технологияларын қолданудың этикалық, құқықтық және әдістемелік негіздерін түсінуді қалыптастыруға бағытталған.

Осы педагогтердің біліктілігін арттыру бойынша білім беру бағдарламасы Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 бұйрығымен бекітілген (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 29031 болып тіркелген) Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын және Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8170 болып тіркелген) Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын ескере отырып сәйкес әзірленді.

Бағдарламаның өзектілігі - қазіргі таңда инклюзивті білім беру әлем бойынша және Қазақстанда да үлкен маңызға ие болып отыр. Бұл бағытта білім беру процесінде барлық балалардың тең мүмкіндіктерге ие болуын қамтамасыз ету көзделген. Қазақстанда ерекше білім беруді қажет ететін(ЕБҚБ) балаларға арналған білім беру жүйесін дамыту үшін заманауи технологиялар мен инновациялық әдістерді қолдану қажеттілігі туындады. Осыған байланысты, жасанды интеллект (ЖИ) білім беру саласында тиімді құрал болып табылады. ЖИ балалардың оқу үдерісін жеке тұлғаға бағыттап, оқу материалдарын адаптациялауға, оларды диагностикалауға және даму динамикасын бақылауға мүмкіндік береді.

Бұл бағдарлама ЖИ технологияларын инклюзивті білім беруде қолданудың тиімділігін көрсету мақсатында дайындалған. ЖИ-дің инклюзивті білім беру саласындағы қолданылуы білім беру сапасын жақсартуға, ерекше білім беруді қажет ететінбалаларға жеке білім беру траекториясын ұсынуға және оқушылардың дамуындағы өзгерістерді дер кезінде бақылап, түзету жұмыстарын жүргізуге мүмкіндік береді.

Курстық жұмыстың ұзақтығы 80 академиялық сағат – 10 күн, оның әрқайсысы күніне 2 сағаттан (8 академиялық сағат) 4 сабақтан тұрады.

Бұл білім беру бағдарламасы келесі талаптарды анықтайды

Педагогтердің құзыретіне:	Инклюзивті білім беру негіздерін білу және ерекше білім беруді қажет ететін балаларды оқытуда ЖИ қолдану. Цифрлық технологиялармен, бейімделген материалдармен және әдістермен, жеке білім беру бағдарламаларымен жұмыс істеу дағдылары. Ата-аналармен және әріптестермен қарым-қатынас жасау, сондай-ақ психологиялық-педагогикалық диагностиканы қолдану мүмкіндігі.
Оқыту әдістеріне:	Білім беру процесін бейімдеу және оқытудың жеке траекторияларын құру үшін инновациялық технологиялар мен ЖИ қолдану. Балаларды түзету және дамыту үшін сандық платформаларды, Мобильді қосымшаларды және виртуалды шындықты пайдалану.
Білім беру материалдарына:	Бейімделген мультимедиялық және интерактивті материалдарды әзірлеу және пайдалану. Оқушылардың үлгерімін бақылау және білім беру нәтижелерін бағалау үшін ЖИ қолдану.
Бағалау және мониторинг:	Оқу жетістіктерін диагностикалау және бағалау үшін ЖИ қолдану. Білім беру бағдарламаларының тиімділігіне тұрақты мониторинг жүргізу және жеке траекторияларды түзету
Ұйымдастыру мәселелері:	Білім беру процесіне технологияларды енгізуді қамтамасыз ету және педагогтердің басқа мамандармен жұмысын үйлестіру.

Мемлекеттік және әлемдік трендтермен байланыс.

Инклюзивті білім беруде жасанды интеллектті қолдану саласындағы мемлекеттік саясат:	Қазақстанда білім беру технологияларын цифрландыру, оның ішінде білім беру процесіне жасанды интеллект (ЖИ) енгізу бағыты белсенді түрде қолдауда. Ерекше білім беруді қажет ететін оқушыларға білім беру мен дамудың тең жағдайларын қамтамасыз ету үшін қол жетімді және тиімді құралдарды құру басым міндеттердің бірі болып табылады. Курс бағдарламасы мұғалімдерге диагностика, оқу материалдарын бейімдеу және жеке білім беру траекторияларын құру үшін цифрлық ресурстарды қолдануға көмектесу арқылы ерекше қажеттіліктері бар
---	--

	балалармен жұмыс істеуге жасанды интеллектті біріктіруге ықпал етеді.
Инклюзивті білім беруде ЖИ қолдану саласындағы әлемдік трендтер	Әлемдік деңгейде ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларға арналған білім беру бағдарламаларын диагностикалау, түзету және бейімдеуді қоса алғанда, инклюзивті білім беру міндеттерін шешу үшін ЖИ технологиялары белсенді дамып келеді. АҚШ, Ұлыбритания, Финляндия сияқты елдерде ЖИ технологиялары жекелендірілген оқу жоспарларын құру, оқушылардың үлгерімін талдау және есту, көру, сөйлеу, моторика және интеллект бұзылыстары бар балалармен жұмыс істеу процесінде тәрбиешілерді қолдау үшін кеңінен қолданылады. ЖИ қолдану білім беру процестерін оңтайландыруға және инклюзия тиімділігін арттыруға көмектесетін Машиналық оқыту, нейрондық желілер және адаптивті платформалар сияқты инновациялық тәсілдерді де қамтитынын ескеру маңызды.
Инклюзивті оқытуда ЖИ және заманауи технологияларды қолдану:	Виртуалды және кеңейтілген шындық сияқты заманауи технологиялар инклюзивті білім беру ортасын құруда шешуші рөл атқарады. Жасанды интеллект бейімделген оқу материалдарын жасауға, білімді сынауға және бағалауға, сондай-ақ әртүрлі даму кемістігі бар балаларға арналған жекелендірілген білім беру траекторияларын әзірлеуге көмектеседі. ЖИ сонымен қатар деректерді талдауда және оқушылардың жетістіктерін бақылауда қолданылады, бұл тиімді инклюзия мен әлеуметтік бейімделу үшін жағдай жасауға мүмкіндік береді. Курс аясында мұғалім инклюзивті орта құра алатындай етіп ЖИ-ді білім беру мақсатында қалай қолдануға болатындығына назар аударылады, мұнда әр оқушы өзінің ерекшеліктеріне қарамастан өз деңгейінде дамуға және оқуға мүмкіндік алады.
Қолданудағы және инклюзивті білім берудегі халықаралық стандарттар:	Халықаралық тәжірибеде ЖИ-ді білім беруге енгізу БҰҰ-ның мүгедектер құқықтары жөніндегі халықаралық конвенциясы және ЮНЕСКО-ның инклюзивті оқыту жөніндегі ұсыныстары сияқты бірқатар стандарттар мен

	ұсыныстармен реттеледі. Бұл халықаралық бастамалар сапалы білімге тең қол жетімділікті қамтамасыз ету үшін технологияны қолдану қажеттілігін көрсетеді. Курстың бағдарламасы осы стандарттарды сақтауға бағытталған, мұғалімдерге озық технологиялар мен ЖИ қолдана отырып, инклюзивті білім беру принциптерін үйретеді, бұл халықаралық тәжірибеге сәйкес келеді және ерекше білім беруді қажет ететінбалаларға білім беру сапасын жақсартады.
--	--

2. Глоссарий

Адаптивті оқыту платформалары — жасанды интеллект (ЖИ) және деректерді талдау технологияларын пайдалана отырып, оқыту процесін жекелендіруге арналған цифрлық білім беру жүйелері, бұл платформалар оқу материалдарының мазмұнын, қарқынын және оқыту әдістерін білім алушылардың, соның ішінде ерекше білім беруді қажет ететін(ЕБҚ) оқушылардың жеке қажеттіліктеріне сәйкес бейімдейді.

Оқу материалдарын бейімдеу — білім алушылардың, әсіресе ерекше білім беруді қажет ететін оқушылардың, жеке білім алу қажеттіліктеріне сәйкес оқу материалдарының мазмұнын, формасын және ұсыну тәсілдерін өзгерту процесі, бұл олардың білім беру бағдарламасын сәтті меңгеруін қамтамасыз етуге бағытталған.

Даму бұзылыстарын диагностикалау — баланың психофизикалық дамуының жағдайы мен ерекшеліктерін кешенді бағалау (танымдық, сөйлеу, қозғалыс және эмоциялық-ерік салаларын қоса алғанда), бұл ауытқуларды анықтау, даму деңгейін анықтау және арнайы білім беру қолдау қажеттілігін негіздеу мақсатында жүзеге асырылады.

Инклюзивті білім беру — барлық білім алушылардың ерекше білім беру қажеттіліктері мен жеке мүмкіндіктерін ескере отырып, білім алуға тең қолжетімділікті қамтамасыз ету процесі, бұл термин Қазақстан Республикасының "Білім туралы" заңында бекітілген.

Білім алуға арналған арнайы жағдайлар — ерекше білім беруді қажет ететінбалалардың білім беру бағдарламаларын меңгеруі үшін қажетті арнайы оқу және жеке дамытушы бағдарламаларды, оқыту әдістерін, техникалық, оқу және басқа да құралдарды, өмір сүру ортасын, психологиялық-педагогикалық қолдауды, медициналық, әлеуметтік және басқа да қызметтерді қамтитын жағдайлар, бұл анықтама Қазақстан Республикасының "Білім туралы" заңында көрсетілген.

Ерекше білім беруді қажет ететінбалаларға әлеуметтік және медициналық-педагогикалық түзету қолдауы — білім беру, халықты

әлеуметтік қорғау, денсаулық сақтау ұйымдарының арнайы әлеуметтік, медициналық және білім беру қызметтерін ұсыну қызметі. Бұл қызметтер ерекше білім беруді қажет ететін балаларға өмір сүру шектеулерін жеңуге және өтеуге жағдай жасап, оларды қоғам өміріне басқа азаматтармен тең дәрежеде қатысу мүмкіндіктерімен қамтамасыз етуге бағытталған.

Ерекше білім беруді қажет ететін тұлғалар (балалар) — тиісті деңгейдегі және қосымша білім алуда арнайы жағдайларды қажет ететін тұрақты немесе уақытша қажеттіліктері бар тұлғалар (балалар).

Мүмкіндігі шектеулі бала (балалар) — туа біткен, тұқым қуалайтын, жүре пайда болған аурулар немесе жарақаттардың салдарынан өмір сүру әрекетінің шектелуіне әкелетін физикалық және (немесе) психикалық кемістіктері бар он сегіз жасқа дейінгі бала (балалар).

Педагогикалық диагностика — баланың даму деңгейін анықтау, оның күшті және әлсіз жақтарын, сондай-ақ арнайы білім беру қолдауына қажеттіліктерін айқындау процесі.

Психологиялық-педагогикалық қолдау — білім беру ұйымдарында жүзеге асырылатын, білім алушылардың, соның ішінде ерекше білім беруді қажет ететін тұлғалардың, табысты оқуы мен дамуы үшін әлеуметтік және психологиялық-педагогикалық жағдайлар жасауды қамтамасыз ететін жүйелі ұйымдастырылған қызмет.

Инновациялық технологияларды интеграциялау — білім беру қызметіне заманауи цифрлық және интеллектуалды шешімдерді (жасанды интеллект технологиялары, бейімделген оқыту, деректерді талдау және т.б.) енгізу процесі, бұл оқытудың сапасын арттыруға, жекелендіруге және қолжетімділігін қамтамасыз етуге, әсіресе ерекше білім беруді қажет ететін білім алушылар үшін бағытталған.

Жеке білім беру бағдарламасы (ЖББ) — баланың, әсіресе ерекше білім беруді қажет ететін оқушылардың, даму ерекшеліктері, қабілеттері және білім алу қажеттіліктерін ескере отырып әзірленетін білім беру маршруты.

Оқытуды жекелендіру — білім алушының жеке ерекшеліктерін, қажеттіліктерін, дайындық деңгейін, оқу материалын меңгеру қарқынын және психофизикалық дамуын ескере отырып, білім беру процесін ұйымдастыру.

Жасанды интеллект (ЖИ) — адам интеллектісін талап ететін тапсырмаларды орындауға қабілетті жүйелерді әзірлеуге бағытталған технологиялар саласы. Мұндай тапсырмаларға үлгілерді тану, табиғи тілді өңдеу және шешім қабылдау жатады. ЖИ инклюзивті білім беруде қолданылады.

Ерекше білім беру қажеттіліктері — сапалы білім алуға қажетті көмек пен қызметтерге деген қажеттілік.

Ерекше білім беру қажеттіліктерін бағалау — білім алуға қажетті арнайы жағдайларды анықтау процесі.

3. Бағдарламаның тақырыбы

Бағдарламаның жанашылдығы

Жасанды интеллектті (ЖИ) қолдану- бағдарламада алғаш рет жасанды интеллекттің инклюзивті білім беру жүйесіне енгізілуі қарастырылады. Жасанды интеллект балалардың оқу жетістіктерін нақты уақыт режимінде бақылап, деректерді талдау арқылы жеке білім беру траекторияларын жасауға мүмкіндік береді. Бұл ерекше білім беруді қажет ететін балаларға арналған оқу процесін персонализациялауға және олардың оқу нәтижелерін тиімді бағалауға мүмкіндік береді.

Пәнаралық тәсіл- бағдарлама мұғалімдер мен дефектологтарға ЖИ-ды тек оқу процесінде ғана емес, сонымен қатар психологиялық және педагогикалық диагностикада, балалардың даму деңгейін бағалауда, бағдарламалар құруда да қолдануға мүмкіндік береді. Осылайша, педагогтардың білім беру әдіснамаларын түрлі сала мамандарымен бірігіп жұмыс істеуге ынталандырады.

Жеке оқу бағдарламалары (ЖОБ)- бағдарлама ЖИ-ды пайдаланарак жеке оқу траекторияларын құруды қарастырады. Оқушылардың жеке мүмкіндіктеріне, даму деңгейіне және оқу қажеттіліктеріне негізделген ЖОБ жасауды автоматтандырады. Бұл әдіс оқушылардың жеке қабілеттерін ескеріп, олардың толық әлеуетін ашуға мүмкіндік береді.

Адаптивті және интерактивті оқыту құралдары- бағдарламада ЖИ технологиялары негізінде дамытылған арнайы адаптивті оқу платформалары мен интерактивті құралдарды пайдалану қарастырылған. Бұл платформалар ерекше білім беруді қажет ететін оқушыларға арналған оқу процесін жеңілдетіп, олардың оқу мотивациясын арттыруға мүмкіндік береді.

Этикалық аспектілерді ескеру- бағдарламада жасанды интеллектті қолданудың этикалық жағы да назарға алынған. Оқушылардың деректерін қорғау, ЖИ құралдарын пайдалану кезінде әділдік, теңдік және қауіпсіздік принциптері сақталуы қажет. Бұл аспектінің енгізілуі бағдарламаны тек білім беру жүйесіне ғана емес, әлеуметтік жауапкершілік тұрғысынан да жаңаша көзқарасқа негіздейді.

Әлемдік тәжірибені ескеру- бағдарлама әлемдік деңгейде жасанды интеллектті инклюзивті білім беруге енгізу тәжірибелерін ескеріп, Қазақстанның білім беру жүйесіне сәйкес үйлесімді жаңа әдістерді ұсынады. Сонымен қатар, ол халықаралық стандарттарға сай білім беру сапасын арттыруды мақсат етеді.

Бағдарламаның аналогтарына талдау

Бағдарламаның Қазақстанда аналогтары бар, алайда, біздің бағдарламаның бірқатар артықшылықтары бар:

Заманауи технологияларды, соның ішінде жасанды интеллектіні (ЖИ) интеграциялау – типтік бағдарламалардан айырмашылығы, біздің курста ЖИ технологияларын ерекше білім беруді қажет ететін (ЕБҚ) білім алушылардың оқуын жекелеңдіру, диагностика жүргізу, педагогикалық сүйемелдеу және оқыту барысындағы прогресті мониторингілеу мақсатында қолдану мазмұндық түрде енгізілген.

Практикалық бағыттылығы – бағдарлама нақты кейстерді, интерактивті тапсырмаларды, жеке білім беру бағдарламаларының (ЖББ) үлгілерін,

мониторинг құралдарын және инклюзивті ортаға бейімделген цифрлық шешімдердің мысалдарын қамтиды.

Пәнаралық (мультидисциплинарлық) тәсіл – оқыту әртүрлі профильдегі мамандардың (педагогтар, дефектологтар, логопедтер, психологтар, IT-мамандар) өзара әрекеттестігіне негізделіп құрылған. Бұл инклюзивті білім беру процесіне кешенді және шынайы көзқарасты қамтамасыз етеді.

Білім беруді цифрлық трансформациялауға бағытталуы – бағдарлама педагогтердің цифрлық құзыреттерін және инклюзивті білім беру саласында ЖИ технологияларымен жұмыс істеу дағдыларын дамытуға ықпал етеді.

Икемді модульдік құрылым – бағдарлама күндізгі және қашықтықтан оқыту форматтарына бейімделген, әрі модульдік құрылымы мақсатты аудиторияларға оңай бейімдеуге мүмкіндік береді.

Бағдарлама 5 модульден тұрады

Модуль1. Нормативті- құқықтық аспектілер және инклюзивті білім беру саласындағы жасанды интеллекттің рөлі	1.1 Инклюзивті білім беру саласындағы заңнамалық және нормативтік актілер
	1.2 Білім берудегі инклюзияны қамтамасыз етудегі жасанды интеллекттің рөлі
	1.2 Ерекше білім беруді қажет ететін балалардың білім беру интеграциясының заманауи тәсілдері
Модуль 2. Психолого- педагогикалық аспектілер және ЖИ қолдану	2.1 Ерекше білім беру қажеттілігі бар оқушылардың психологиялық-педагогикалық ерекшеліктерін зерттеу
	2.2 Ерекше білім беру қажеттілігі бар оқушылардың психологиялық және білім беру қажеттіліктерін диагностикалау үшін ЖИ қолдану.
	2.3 Ерекше білім беруді қажет ететін балалардың тиімді даму және түзету бағдарламаларын құру үшін ЖИ қолдану.
Модуль 3. Инновациялық ЖИ технологиялары мен инклюзивті білім беру	3.1 Жасанды интеллектке кіріспе және оның инклюзивті білім берудегі рөлі.
	3.2 Жасанды интеллектті дамыту және даму бұзылыстарын диагностикалау мен түзетуге қолдану.
	3.3 ЖИ негізінде құрылатын адаптивті оқыту платформаларын қолдану арқылы жеке оқытуды жүзеге асыру.
	3.4 Оқу жетістіктерін бақылау және бағалау үшін ЖИ қолдану..
	3.5 ЖИ көмегімен оқу материалдарын бейімдеу.
	3.6 Инновациялық технологияларды дәстүрлі

	әдістермен біріктіру
	3.7 Педагогтар, психологтар және мамандар арасындағы арасалмақты жұмыс үшін ЖИ қолдану.
	3.8 Инклюзивті білім беруде ЖИ қолданудың этикалық аспектілері.
	3.9 ЖИ көмегімен есту және көру қабілеті бұзылған балаларға арналған қолжетімді оқу материалдарын жасау.
	3.10 Аутистикалық спектрдегі балаларды оқытуда ЖИ интеграциясы
Модуль 4. ЖИ негізіндегі жеке білім беру бағдарламаларын (ЖОБ) әзірлеу	4.1 Ерекше білім беруді қажет ететін балалар үшін жеке оқу бағдарламаларын (ЖОБ) әзірлеудің негіздері.
	4.2 ЖОБ-ды жеке қажеттіліктерге бейімдеу үшін ЖИ қолдану.
	4.3 Ерекше білім беруді қажет ететін балалардың оқу қажеттіліктерін талдауда ЖИ қолдану.
	4.4 ЖОБ-ды ЖИ көмегімен жүзеге асыру: мысалдар мен практикалық ұсыныстар.
	4.5 ЖОБ-ның тиімділігін бақылау және бағалау үшін ЖИ қолдану.
Модуль 5. Қорытынды тестілеу және игерілген құзыреттерді бағалау	5.1 Теориялық бөлім
	5.2 Практикалық бөлім

4. Бағдарламаның мақсаты мен міндеттері, күтілетін нәтижелер

Білім беру бағдарламасының мақсаты – педагогтер мен мамандардың жасанды интеллект (ЖИ) технологияларын инклюзивті білім беруде тиімді қолдануға қажетті кәсіби құзыреттіліктерін дамыту. Бағдарлама балалардың ерекше білім беру қажеттіліктерін ескере отырып, оқу үдерісін бейімдеу, жеке оқу бағдарламаларын әзірлеу және инклюзивті білім беру ортасын құруға мүмкіндік беретін ЖИ құралдарын қолдануды үйретеді.

Бағдарламаның міндеттері

1. Инклюзивті білім беру саласындағы ЖИ-дің рөлі мен мүмкіндіктері туралы білім беру: Оқу процесінде ЖИ қолданудың теориялық негіздерін түсіндіру және оны инклюзивті білім беру жүйесіне интеграциялау.

2. Жеке оқу бағдарламаларын (ЖОБ) әзірлеу әдістерін үйрету- ЖИ технологияларын қолдана отырып, балалардың ерекше білім беру қажеттіліктерін ескере отырып, жеке оқу бағдарламаларын жасау дағдыларын дамыту.

3. Диагностика және мониторинг үдерістерін ЖИ арқылы жүзеге асыру- ЖИ құралдарын қолдана отырып, балалардың дамуындағы ерекшеліктерді диагностикалау, оқу прогресін бақылау және бағалау әдістерін меңгерту.

4. Педагогтердің және мамандардың ЖИ технологияларын қолдану дағдыларын дамыту- Инклюзивті білім беруде ЖИ-ді қолдану бойынша тәжірибелік дағдыларды қалыптастыру, мұғалімдер мен мамандардың кәсіби құзыреттіліктерін арттыру.

5. Этикалық мәселелерді қарастыру- ЖИ технологияларын қолданудағы этикалық аспектілерді зерттеу және педагогикалық практикаларда олардың дұрыс қолданылуын қамтамасыз ету.

Бағдарламаның күтілетін нәтижелері:

1. Педагогтардың ЖИ технологияларын инклюзивті білім беруде қолдана алу дағдыларының дамуы- оқыту барысында қатысушылар ЖИ-дің мүмкіндіктері мен қолдану жолдарын түсініп, оларды өз практикаларында тиімді пайдалану дағдыларын меңгеретін болады.

2. Жеке оқу бағдарламаларын (ЖОБ) құру бойынша тәжірибе жинақтау: Бағдарламаның нәтижесінде қатысушылар ЖИ көмегімен балалардың ерекше білім беру қажеттіліктеріне сәйкес жеке оқу бағдарламаларын әзірлей алады.

3. Оқу процесін мониторингтеу және бағалауды ЖИ арқылы жүзеге асыру: ЖИ технологияларын пайдаланып, балалардың білімін және даму динамикасын бақылау, тиімді бағалау әдістерін қолдану мүмкіндігіне ие болады.

4. Инклюзивті білім беру жүйесінде мамандар арасында тиімді ынтымақтастық орнату: ЖИ құралдары мен әдістері арқылы педагогтар, психологтар және дефектологтар арасындағы өзара әрекеттестікті күшейтіп, балалармен жұмыс істеуде тиімді шешімдер қабылдай алады.

5. Этикалық тұрғыдан дұрыс шешімдер қабылдау дағдыларының қалыптасуы: ЖИ қолдану кезіндегі этикалық мәселелерді түсініп, оқу процесінде олардың дұрыс шешімдерін қабылдай алатын мамандарды дайындау.

6. Қатысушылардың инклюзивті білім беру жүйесіндегі жаңа технологиялармен танысып, өз іс-тәжірибесінде қолдануға дайын болуы.

5. Бағдарламаның құрылымы мен мазмұны

Модуль 1: Нормативті-құқықтық аспектілер және инклюзивті білім беруде ЖИ қолдану

Мақсаты: Инклюзивті білім берудегі заңдық негіздерді, ЖИ қолдану саласындағы ұлттық және халықаралық нормативтік құжаттармен таныстыру.
--

Міндеттері: Инклюзивті білім берудің	Күтілетін нәтижелер: Қатысушылар ЖИ мен инклюзивті
--	--

заңнамалық негіздерін зерттеу. ЖИ технологияларының білім беру саласындағы рөлін түсіну. Инклюзивті білім беруді дамытудағы нормативтік-құқықтық құжаттармен танысу.	білім берудің заңды негіздерін игереді. Инклюзивті білім берудің негізгі принциптерін түсінеді. Ұлттық және халықаралық деңгейде ЖИ-ді қолданудың құқықтық ережелерін біледі.
--	---

1.1 Инклюзивті білім беру саласындағы заңнамалық және нормативтік актілер

Инклюзивті білім беру — бұл барлық балалардың, соның ішінде ерекше білім беруді қажет ететін балалардың (ЕБҚБ) білім алуына мүмкіндік беретін оқу жүйесі. Инклюзияның негізгі мақсаты — әрбір баланың жеке ерекшеліктері мен қажеттіліктеріне сәйкес оқу процесіне қатысуын қамтамасыз ету.

Қазақстандағы инклюзивті білім беруді реттейтін бірнеше нормативтік-құқықтық құжаттар мен заңдар бар. Олардың ішінде:

"Білім туралы" Қазақстан Республикасының Заңы (2007): Бұл заңда білім беру жүйесіндегі негізгі бағыттар мен міндеттер белгіленген. Заңда инклюзивті білім беруді дамытуға ерекше назар аударылған. Заңның мақсаты — барлық балалар үшін тең мүмкіндіктерді қамтамасыз ету.

Қазақстан Республикасының "Даму мүмкіндігі шектеулі балаларды әлеуметтік қорғау туралы" Заңы: Бұл заң ерекше білім беруді қажет ететін балалардың құқықтарын қорғауды көздейді. Ол балаларды ерте диагностикадан өткізу, мамандандырылған оқыту, әлеуметтік және психологиялық қолдау көрсету сияқты мәселелерді қамтиды.

Ұлттық білім беру стандарты: Білім беру жүйесінде инклюзияны қамтамасыз ету үшін арнайы білім беру бағдарламалары мен оқу әдістемелерін жасауға арналған мемлекеттік стандарттар да бар.

Қазақстан Республикасының Конституциясы: Конституцияда адамның құқықтары мен бостандықтары, соның ішінде білім алу құқығы ерекше айтылады. Әр балаға сапалы білім алуға мүмкіндік беру міндеті бар.

Қазақстан Республикасының "Инклюзивті білім беру жүйесінің концепциясы": Бұл концепцияда инклюзивті білім беру бойынша негізгі тұжырымдамалар мен бағыттар анықталған. Оның басты мақсаты - барлық балалардың тең білім алуын қамтамасыз ету, сондай-ақ ерекше білім беруді қажет ететін балаларға ерекше жағдай жасау.

1.2 Білім берудегі инклюзияны қамтамасыз етудегі жасанды интеллекттің рөлі

Жасанды интеллект (ЖИ) білім беруде, оның ішінде инклюзивті білім беруді қамтамасыз ету саласында маңызды рөл атқарады. Жасанды интеллект оқу процесін жетілдіруге және инклюзивті білім беруді тиімді етуге көмектесетін бірқатар құралдарды ұсынады.

Жеке оқыту тәсілдері: ЖИ оқушылардың жеке қажеттіліктеріне сәйкес оқу бағдарламаларын бейімдеу үшін қолданыла алады. Мысалы, белгілі бір

білім беру материалына әртүрлі балалардың назарын аудару үшін ЖИ адаптивті жүйелерді қолданады, олар әр баланың оқу қарқыны мен стиліне бейімделеді.

Оқушылардың оқу жетістіктерін бағалау және мониторинг: ЖИ жүйелері оқушылардың білім деңгейін автоматты түрде бағалай алады, бұл мұғалімдерге оқушылардың оқу жетістіктерін бақылап, уақытында түзетулер енгізуге мүмкіндік береді.

Дербес көмекшілер мен ассистивті технологиялар: ЖИ негізіндегі көмекші технологиялар (мысалы, дауыспен оқыту, экранды оқу құралдары, мәтіндерді дауыстап оқу) ерекше білім беруді қажет ететін оқушыларға тиімді оқыту мен қолдау көрсетуге мүмкіндік береді.

Оқу процестерін басқару және талдау: ЖИ жүйелері оқу процестерін автоматты түрде басқаруға, оқушылардың білім алуындағы қиындықтарды анықтауға және оларды жою үшін педагогтарға ұсыныстар беруге мүмкіндік береді. Бұл инклюзивті білім беру үдерісінде маңызды роль атқарады, себебі мұғалімдерге әрбір оқушының жеке қажеттіліктерін тиімді бағалауға мүмкіндік береді.

Тілдік кедергілерді жою: ЖИ жүйелері тілдік кедергілерді жеңуге де көмектеседі. Мысалы, тілдік қолдау көрсету жүйелері, автоматты аударма және сөздерді оқу құралдары ерекше білім беруді қажет ететін балаларға оқу материалдарын түсінуді жеңілдетеді.

Модуль 2: Психолого-педагогикалық аспектілер және ЖИ қолдану

Мақсаты- балалармен жұмыс істейтін мамандарға ЖИ құралдарын қолдану арқылы психологиялық және педагогикалық мәселелерді шешуге көмектесу.	
Міндеттері: ЖИ психодиагностикасы мен білім беру процесін жеке тұлғалық тұрғыдан реттеу жолдарын үйрену. ЖИ-дің балалардың дамуы мен оқу үлгерімін бағалауда қолдану әдістерін меңгеру. Педагогикалық және психологиялық аспектілерді үйлестіре отырып, оқушыларға тиімді қолдау көрсету.	Күтілетін нәтижелер: Қатысушылар ЖИ-ді психодиагностикада тиімді пайдалану дағдыларын меңгереді. Балалармен жұмыс істегенде психологиялық аспектілерді ескере отырып, жеке оқу жоспарларын жасауға қабілетті болады. ЖИ арқылы балалардың оқу прогресін бақылауды үйренеді.

2.1 Ерекше білім беру қажеттілігі бар оқушылардың психологиялық-педагогикалық ерекшеліктерін зерттеу

Ерекше білім беруді қажет ететін оқушылардың психологиялық және педагогикалық ерекшеліктері әр түрлі болуы мүмкін, себебі олар түрлі даму ақауларымен немесе арнайы білім беру қажеттіліктерімен байланысты. Мұндай оқушылар үшін арнайы білім беру бағдарламалары мен түзету жұмыстары қажет.

Ерекше білім беруді қажет ететін балалардың психологиялық және педагогикалық ерекшеліктері:

Когнитивті ерекшеліктер: Бұл оқушылардың ақпаратты өңдеудегі қабілеттері әртүрлі болуы мүмкін. Кейбір оқушылар жылдам әрі терең түсінсе, басқалары үшін оқу материалын қабылдау қиынырақ болуы мүмкін. Психологиялық тұрғыдан олар әртүрлі қабылдау, есте сақтау және ойлау деңгейлерімен сипатталады.

Эмоционалды және әлеуметтік ерекшеліктер: Ерекше қажеттіліктері бар балалар көбінесе өз эмоцияларымен күресуде қиындықтарға тап болады. Олар әлеуметтену мәселелерімен де бетпе-бет келуі мүмкін, өйткені олардың байланыс орнату және өз сезімдерін басқару қабілеттері басқа балалардан өзгеше болуы мүмкін. Кейде олар әлеуметтік жағдайларда қорқыныш немесе алаңдаушылық сезімдерін жиі білдіреді.

Мотивациялық ерекшеліктер: Бұл оқушылардың білім алу мотивациясы да өзгеше болуы мүмкін. Кейбір балалар үшін оқу үдерісі қызықты әрі мағыналы болуы мүмкін, бірақ басқа балалар үшін ол қиын және қорқынышты болуы мүмкін.

Жеке даму ерекшеліктері: Ерекше білім беруді қажет ететін балалардың даму деңгейі әртүрлі болады. Олар өздерінің жасына сәйкес емес, психикалық немесе физикалық даму жағынан кейін қалып қойған болуы мүмкін, бұл олардың оқу мен әлеуметтік жағдайлардағы қатысуын қиындатады.

Осы ерекшеліктерді ескере отырып, психологиялық және педагогикалық түзету жұмыстарын ұйымдастыруға болады. Бұл балалардың жеке ерекшеліктерін ескеру, олардың жеке қажеттіліктеріне сәйкес бейімделген әдістер мен тәсілдерді қолдануды қажет етеді.

2.2 Ерекше білім беру қажеттілігі бар оқушылардың психологиялық және білім беру қажеттіліктерін диагностикалау үшін ЖИ қолдану

Жасанды интеллект (ЖИ) технологиялары ерекше білім беруді қажет ететін оқушылардың психологиялық және білім беру қажеттіліктерін диагностикалауға көмектесетін бірқатар құралдарды ұсынады.

Автоматтандырылған диагностика: ЖИ жүйелері оқушылардың психологиялық жағдайын, эмоционалдық және әлеуметтік қажеттіліктерін диагностикалауға арналған арнайы тесттер мен бағдарламаларды қолдануға мүмкіндік береді. Мысалы, нейрондық желілер арқылы эмоцияларды тану, сұхбат негізінде баланың әлеуметтік мәселелерін анықтау немесе бейнемазмұн арқылы балалардың психологиялық жағдайын бағалау.

Үнемі мониторинг жүргізу: ЖИ негізіндегі жүйелер оқушылардың оқу процесінде әртүрлі қиындықтарды бақылауға мүмкіндік береді. Оқу нәтижелері, психологиялық жағдай, мотивация деңгейі мен басқа да критерийлер ЖИ арқылы нақты уақыт режимінде бақыланып, оқушылардың жеке қажеттіліктеріне бейімделген білім беру жоспары жасалады.

Тілдік және когнитивті дағдыларды бағалау: Ерекше білім беруді қажет ететін оқушылардың тілдік дағдылары, оқуға деген ынта-ықыласы мен когнитивті қабілеттері ЖИ арқылы бағалануы мүмкін. Бұл әдіс баланың даму деңгейін анықтауға және оған сәйкес жеке түзету бағдарламасын жасауға мүмкіндік береді.

Қателерді талдау және түзету: ЖИ жүйелері оқушылардың тапсырмалар орындау кезіндегі қателерін талдап, оның себептерін анықтай алады. Бұл оқушының психологиялық және білім беру қажеттіліктерін түсіну үшін маңызды. Мысалы, егер бала тапсырманы дұрыс орындамаса, ЖИ оны не себепті қиындыққа тап болғанын түсініп, әрі қарай қандай көмек көрсету керектігін ұсынуға көмектеседі.

Жасанды интеллектті қолдану арқылы диагностика барысында оқушылардың білім алу деңгейлері мен психологиялық қажеттіліктерін нақты әрі терең талдау мүмкіндігі артады. Бұл тәсіл мұғалімдерге арнайы түзету және білім беру стратегияларын жасауға көмектеседі.

2.3 Ерекше білім беруді қажет ететін балалардың тиімді даму және түзету бағдарламаларын құру үшін ЖИ қолдану

Жасанды интеллекттің көмегімен ерекше білім беруді қажет ететін балалардың дамуын түзету бағдарламаларын жасауға болады. ЖИ технологиялары оқушылардың даму ерекшеліктеріне сәйкес бейімделген білім беру бағдарламаларын әзірлеу үшін келесі әдістерді ұсынады:

Адаптивті оқу жүйелері: ЖИ оқушылардың білім деңгейі мен қажеттіліктеріне негізделген оқыту бағдарламаларын автоматты түрде бейімдеуге мүмкіндік береді. Бұл бағдарлама оқушының жылдамдығы мен қызығушылығына сәйкес өзгеріп отырады, сонымен қатар оның әртүрлі дағдыларын дамытуға көмектеседі. Мысалы, ЖИ әрбір бала үшін жеке оқу жоспарын жасап, материалды жеңілдетіп немесе күрделендіріп, оқушының даму деңгейіне бейімдей алады.

Когнитивті және эмоционалды дамыту: Ерекше білім беруді қажет ететін балалар үшін арнайы когнитивті және эмоционалды дағдыларды дамыту бағдарламалары жасалады. ЖИ оларды автоматты түрде бақылап, әр баланың қажеттіліктерін ескере отырып түзету шараларын ұсынады. Мысалы, ЖИ жүйелері әлеуметтік дағдыларды дамытуға арналған жаттығуларды ұсынуы мүмкін.

Виртуалды және интерактивті платформалар: Жасанды интеллект виртуалды және интерактивті білім беру платформаларын құруға мүмкіндік береді. Бұл платформалар оқушыларға өз қабілеттерін дамытуға, өзекті материалды игеруге, сондай-ақ түзету жұмыстарын жүргізуге мүмкіндік береді. Әсіресе, тілдік, әлеуметтік және когнитивтік дағдыларды дамыту үшін интерактивті тапсырмалар мен ойындар қолданылады.

Аналитикалық құралдар мен болжам жасау: ЖИ жүйелері балалардың оқу жетістіктерін талдай отырып, олардың дамуын болжай алады. Мысалы, жүйе әр баланың оқу барысында қандай да бір қиындықтарға тап болатынын алдын ала болжай алады, және бұл мәліметтер негізінде түзету бағдарламаларын дайындауға болады.

Қосымша көмекші құралдар: ЖИ негізіндегі көмекші құралдар балаларға өздерінің жеке ерекшеліктеріне сәйкес оқу материалдарын жеңілдетуге немесе түрлендіруге көмектеседі. Мысалы, мәтіндерді дауыстап оқу, бейнемазмұн арқылы түсіндіру, әртүрлі мультимедиялық құралдарды пайдалану мүмкіндігі ұсынылады.

Модуль 3: Инновациялық технологиялар мен ЖИ-дің инклюзивті білім берудегі рөлі

Мақсаты- Инновациялық ЖИ технологияларын инклюзивті білім беру жүйесінде қолдану жолдарын үйрету.	
Міндеттері: ЖИ технологияларын диагностика мен түзету жұмыстарында қолдану. Адаптивті оқу платформалары мен ЖИ жүйелерінің мүмкіндіктерін зерттеу. ЖИ арқылы оқушылардың оқу деңгейін бақылау және бағалау әдістерін меңгеру.	Күтілетін нәтижелер: Қатысушылар ЖИ технологияларының оқыту процесін оңтайландырудағы тиімділігін түсінеді. Оқушылардың оқу нәтижелерін мониторинг жасауға арналған құралдарды қолдана біледі. ЖИ арқылы оқушылардың ерекше қажеттіліктеріне сәйкес оқу материалдарын дайындай алады.

3.1 Жасанды интеллектке кіріспе және оның инклюзивті білім берудегі рөлі

Жасанды интеллект (ЖИ) – адамның ойлау процесін, білімді өңдеу және шешім қабылдау қабілеттерін имитациялайтын компьютерлік жүйелердің жиынтығы. ЖИ жүйелері үлкен мәліметтерді өңдеп, адамзаттың интуитивті және когнитивті қабілеттерін модельдеуге қабілетті. Инклюзивті білім беру контекстінде ЖИ технологиялары ерекше білім беруді қажет ететін балаларға қолайлы оқу ортасын қалыптастыруға, білім беру процесін жеке бағытта бейімдеуге және оқытудың тиімділігін арттыруға көмектеседі. ЖИ арнайы білім беру әдістерін автоматтандыруға, оқушылардың дамуын мониторингтеуге және түзету шараларын дер кезінде қолдануға мүмкіндік береді.

3.2 Жасанды интеллектті дамыту және даму бұзылыстарын диагностикалау мен түзетуге қолдану

ЖИ жүйелері балалардың даму бұзылыстарын диагностикалауға және түзету шараларын дайындауға қолданылатын күшті құрал бола алады. Мысалы:

Даму бұзылыстарын ерте диагностикалау- ЖИ жүйелері балалардың когнитивті және эмоционалдық жағдайларын талдай отырып, аутизм, дислексия, тілдік бұзылыстар сияқты даму бұзылыстарын ерте кезеңде анықтауға көмектеседі. Бұл балаларға уақытында көмек көрсетуге мүмкіндік береді.

Жеке түзету бағдарламаларын құру- ЖИ балалардың жеке даму деңгейлерін анықтап, әрқайсысына сәйкес түзету бағдарламасын автоматты түрде жасайды. Мұндай бағдарламалар әр балаға оңтайлы тәсілдермен және құралдармен жұмыс істеуге мүмкіндік береді.

3.3 ЖИ негізінде құрылатын адаптивті оқыту платформаларын қолдану арқылы жеке оқытуды жүзеге асыру

Адаптивті оқыту платформалары – бұл балалардың оқыту барысындағы қажеттіліктері мен даму деңгейіне сәйкес оқу процесін

бейімдеуге мүмкіндік беретін ЖИ негізінде жасалған құралдар. Мұндай платформалар:

Жеке оқу траекториясы- ЖИ арқылы оқушының жеке қабілеттері мен білім деңгейіне сәйкес оқу материалдарын тандайды. Бұл оқыту үдерісін жекелендіріп, әр баланың оқу жылдамдығын ескереді.

Автоматтандырылған кері байланыс- адаптивті платформалар оқушының әрбір әрекетін бағалап, кері байланыс беру арқылы олардың оқу жетістіктерін жақсартады. Бұл оқушыларға өз нәтижелерін талдауға, қателіктерін анықтауға және түзету жұмыстарын жүргізуге көмектеседі.

3.4 Оқу жетістіктерін бақылау және бағалау үшін ЖИ қолдану

Жасанды интеллектті қолдану оқушылардың оқу жетістіктерін мониторингтеу және бағалау үдерісін оңайлатады. ЖИ келесі аспектілерде көмектеседі:

Автоматтандырылған тестілеу және бағалау- ЖИ жүйелері оқушылардың тапсырмаларын автоматты түрде бағалап, олардың білім деңгейін анықтай алады. Бұл жүйе оқушының білімін үздіксіз бақылап, оның жетістіктері мен кемшіліктерін анықтауға мүмкіндік береді.

Жеке оқу қажеттіліктерін анықтау- ЖИ оқу процесінде оқушының түсінбеушіліктерін, қателіктерін және оны түзету үшін қандай әдістердің тиімді болатынын анықтап, жеке ұсыныстар береді.

3.5 ЖИ көмегімен оқу материалдарын бейімдеу

Жасанды интеллект оқу материалдарын балалардың жеке қажеттіліктеріне және даму деңгейіне сәйкес бейімдеуге көмектеседі. Мысалы:

Мәтіндерді жеңілдету- ЖИ оқушының оқу деңгейіне байланысты мәтіндерді жеңілдетіп, оны түсінікті етеді. Мысалы, мәтіндегі күрделі сөздер мен құрылымдар қарапайым тілмен ауыстырылады.

Көптеген білім беру құралдарын пайдалану- ЖИ оқу материалдарын бейнемазмұн, анимация, интерактивті тапсырмалар арқылы бейімдеп, оқушылардың көру және есту қабілеттерін ескере отырып, олар үшін қолжетімді етеді.

3.6 Инновациялық технологияларды дәстүрлі әдістермен біріктіру

Инклюзивті білім беру тарында ЖИ мен дәстүрлі оқыту әдістерін біріктіру арқылы оқыту процесін тиімді етуге болады. Бұл келесі әдістерді қамтиды:

Интерактивті технологиялар мен дәстүрлі әдістерді ұштастыру: Жиі қолданылатын дәстүрлі әдістермен (лекциялар, түсіндіру, жеке жұмыс) ЖИ технологияларын біріктіру арқылы оқушылардың қызығушылығын арттыруға және оқу үдерісін қызықты етіп жасауға болады.

Дәстүрлі және инновациялық әдістердің синергиясы- мұғалімдер дәстүрлі әдістерді (ауызша түсіндіру, талқылау) пайдалана отырып, ЖИ жүйелерінің көмегімен жеке оқу жоспарын жүзеге асырады, осылайша әр оқушының өз қабілеттеріне сәйкес жұмыс істеуге мүмкіндік береді.

3.7 Педагогтар, психологтар және мамандар арасындағы арасалмақты жұмыс үшін ЖИ қолдану

Жасанды интеллект педагогтардың, психологтардың және мамандардың жұмысын тиімді үйлестіруге көмектеседі. ЖИ:

Мәліметтерді жинау және талдау- ЖИ жүйелері оқушылардың оқу нәтижелерін, психологиялық жағдайларын және даму деңгейлерін талдап, педагогтарға, психологтарға және басқа мамандарға оқушыларға көмек көрсету үшін қажетті деректерді ұсынады.

Координация және үйлестіру- ЖИ оқушылар туралы ақпаратты бір орталыққа жинақтай отырып, мұғалімдер мен мамандардың арасындағы байланыс пен үйлестіруді оңтайландырады.

3.8 Инклюзивті білім беруде ЖИ қолданудың этикалық аспектілері
Инклюзивті білім беруде ЖИ қолдану этикалық мәселелерді көтереді. Бұл аспектілерге назар аудару маңызды:

Құпиялылық және деректер қауіпсіздігі- ЖИ жүйелері оқушылардың жеке деректерін жинақтайды, бұл ақпараттың құпиялылығын сақтау өте маңызды. Әрбір оқушының деректері заңды негізде ғана пайдаланылуы керек.

Әділдік және теңдік- ЖИ жүйелері әр оқушыға тең мүмкіндіктер ұсынуы керек. Оқушыларға дұрыс және тең бағалау жасау үшін әділ алгоритмдер мен жүйелер қолданылуы қажет.

3.9 ЖИ көмегімен есту және көру қабілеті бұзылған балаларға арналған қолжетімді оқу материалдарын жасау

Есту және көру қабілеті бұзылған балаларға арналған оқу материалдарын бейімдеу үшін ЖИ әртүрлі тәсілдерді ұсынады:

Түсіндіру және аударма- ЖИ арқылы аудио мазмұнды мәтінге немесе мәтіндік мазмұнды дауыстап оқуға түрлендіруге болады. Бұл құралдар көру немесе есту қабілеті бұзылған балалар үшін материалдарды қолжетімді етеді.

Интерактивті бейнемазмұн- ЖИ визуалды немесе бейнемазмұнды қамтамасыз ете алады, бұл көру қабілеті бұзылған балаларға оқу материалдарын қабылдауды жеңілдетеді.

3.10 Аутистикалық спектрдегі балаларды оқытуда ЖИ интеграциясы

Аутистикалық спектрдегі балалар үшін ЖИ құралдары:

Әлеуметтік дағдыларды дамыту- ЖИ негізіндегі құралдар аутистикалық балалардың әлеуметтік дағдыларын дамытуға арналған арнайы жаттығулар ұсынады. Мұндай құралдар балаларға нақты жағдайларды жаттықтырып, эмоцияларды тану дағдыларын дамытуға көмектеседі.

Жеке оқу бағдарламалары- ЖИ балалардың жеке қажеттіліктерін ескере отырып, олар үшін арнайы түзету және оқыту бағдарламаларын әзірлеуге көмектеседі, бұл олардың оқу үдерісін оңтайландырады.

Модуль 4: Жеке оқу бағдарламаларын (ЖОБ) құруда ЖИ қолдану.

Мақсаты- ЖИ құралдарын пайдаланып, балалардың жеке оқу бағдарламаларын құруды үйрету.	
Міндеттері: Жеке оқу бағдарламасын (ЖОБ) әзірлеу үшін ЖИ құралдарын пайдалану жолдарын үйрену.	Күтілетін нәтижелер: Қатысушылар ЖОБ-ты құруда ЖИ құралдарын қолдану дағдыларын игереді.

Балалардың жеке білім беру қажеттіліктерін талдау және оған сәйкес ЖОБ жасау. ЖОБ-ты іске асыру үшін ЖИ жүйелерін қолдану әдістерін меңгеру. .	ЖОБ-ты іске асыру бойынша практикалық ұсыныстар мен тәсілдерді меңгереді. Әр оқушының білім алу траекториясын жеке анықтап, оларды үздіксіз бақылауға алуды үйренеді.
--	--

4.1 Ерекше білім беруді қажет ететін балалар үшін жеке оқу бағдарламаларын (ЖОБ) әзірлеудің негіздері

Жеке оқу бағдарламалары (ЖОБ) – әр баланың жеке мүмкіндіктері, қажеттіліктері және қызығушылықтарына сәйкес бейімделген оқу жоспары.

Ерекше білім беруді қажет ететін балалар үшін ЖОБ әзірлеу барысында келесі факторлар ескеріледі:

Баланың даму деңгейі: Әрбір бала өзінің оқу қабілеті мен деңгейіне қарай жеке оқу траекториясын қажет етеді. ЖОБ баланың психоэмоционалдық және когнитивті ерекшеліктерін ескеруге тиіс.

Қажетті ресурстар мен қолдау: Бұл балаларға арнайы құралдар мен көмекші технологиялар қажет болуы мүмкін, мысалы, есту және көру мүмкіндіктерін жетілдіру үшін арналған құрылғылар.

Оқу әдістері мен стратегиялары: ЖОБ-да әр баланың жеке қажеттіліктеріне негізделген әдіс-тәсілдер таңдалады, бұл баланың ерекшеліктеріне тиімді жауап береді.

4.2 ЖОБ-ды жеке қажеттіліктерге бейімдеу үшін ЖИ қолдану

Жасанды интеллект (ЖИ) технологияларын пайдалану жеке білім беру бағдарламаларын бейімдеуді жеңілдетеді. ЖИ көмегімен:

Анализ жасау: ЖИ жүйелері баланың оқу нәтижелерін, күшті және әлсіз жақтарын бақылап, нақты ұсыныстар ұсына алады.

Динамикалық бейімдеу: ЖИ баланың оқу барысындағы өзгерістерге жауап беріп, оның қажеттіліктеріне сәйкес бағдарламаны реттей алады. Мысалы, егер бала белгілі бір материалды меңгеруде қиындықтарға тап болса, ЖИ жүйесі қосымша ресурстар мен тапсырмалар ұсынады.

Жеке траекторияларды жасау: ЖИ әр бала үшін арнайы оқу жоспарын дайындай отырып, оқытудың жеке жолын қалыптастыруға мүмкіндік береді.

4.3 Ерекше білім беруді қажет ететін балалардың оқу қажеттіліктерін талдауда ЖИ қолдану

ЖИ жүйелері ерекше білім беруді қажет ететін балалардың оқу қажеттіліктерін терең және толықтай талдауға мүмкіндік береді:

Оқу процесінің мониторингі: ЖИ әр баланың оқу жетістіктерін, қабылдау және ойлау қабілеттерін жүйелі түрде бақылап, олардың даму бағытын анықтайды.

Психологиялық қажеттіліктерді талдау: ЖИ балалардың психологиялық жағдайы мен қажеттіліктерін анықтап, оларды тиісті түрде қолдауға мүмкіндік береді. Бұл балаларға эмоционалдық және әлеуметтік көмек көрсету үшін өте маңызды.

Қиындықтарды анықтау: ЖИ жүйелері баланың оқудағы қиындықтарын ерте кезеңде анықтап, дер кезінде түзету шараларын қабылдауға мүмкіндік береді.

4.4 ЖОБ-ды ЖИ көмегімен жүзеге асыру: мысалдар мен практикалық ұсыныстар

ЖОБ-ды жүзеге асыру үшін ЖИ жүйелерін қолданудың практикалық мысалдары:

Адаптивті оқу платформалары: ЖИ негізінде құрылатын платформалар балалардың оқу қажеттіліктерін ескере отырып, білім беру материалдарын бейімдейді. Мысалы, оқушының жылдамдығы мен деңгейіне сәйкес тапсырмалар автоматты түрде таңдаылады.

Қарым-қатынас пен ынтымақтастық құралдары: Ерекше қажеттіліктері бар балалар үшін ЖИ қарым-қатынас дағдыларын дамытуға арналған жаттығулар мен ойындар ұсынады. Бұл балаларға топтық жұмыс пен басқа балалармен ынтымақтасуды жақсартуға көмектеседі.

Түзету және қолдау шаралары: ЖИ балалардың жеке қажеттіліктеріне байланысты арнайы түзету бағдарламаларын дайындап, балаларға қажетті түзету шараларын уақытында ұсына алады.

4.5 ЖОБ-ның тиімділігін бақылау және бағалау үшін ЖИ қолдану
ЖОБ-ның тиімділігін бақылау және бағалау үшін ЖИ әртүрлі құралдар мен әдістер ұсынады:

Оқу нәтижелерінің мониторингі: ЖИ баланың оқу жетістіктерін үздіксіз бақылай отырып, бағдарламаның қаншалықты тиімді екенін анықтайды. Оқушының барлық әрекеттері мен нәтижелері автоматты түрде жинақталып, талданады.

Жеке және жалпы нәтижелерді бағалау: ЖИ баланың жеке прогресін, оқу жетістіктерін және даму бағытын бағалап, нәтижелерді нақты көрсеткіштермен өлшейді.

Үздіксіз кері байланыс беру: ЖИ жүйелері оқушылар мен мұғалімдерге үздіксіз кері байланыс бере отырып, ЖОБ-тың тиімділігін арттыру үшін қажетті өзгерістерді ұсынады.

Модуль 5: . Қорытынды тестілеу және игерілген құзыреттерді бағалау

Мақсаты: Бағдарламаның барлық модулінде меңгерілген дағдылар мен білімдерді бағалау.

Міндеттері:

Оқу барысында игерілген білім мен дағдыларды тексеру.

Теориялық және практикалық тапсырмалар арқылы қатысушылардың білім деңгейін бағалау.

Бағдарлама бойынша алынған білімдердің тиімділігін тексеру.

Қысқаша мазмұны: Бұл модульде қатысушылар теориялық және практикалық тапсырмалар орындау арқылы өздерінің білім деңгейін тексереді. Қатысушылар бағдарламаны аяқтағаннан кейін өздерінің меңгерген дағдыларын көрсетуге мүмкіндік алады.

Күтілетін нәтижелер:

Қатысушылар бағдарламаның барлық аспектілері бойынша алынған білімдері мен дағдыларын тексереді.

Өздерінің кәсіби дамуын бағалап, болашақ жұмысында қолдану үшін қажетті дағдыларды меңгереді.

6. Оқу процесін ұйымдастыру

Біліктілікті арттыру курстары ұзақтығы 80 академиялық сағат (1 оқу күніне 8 академиялық сағат) оқу-тақырыптық жоспарға сәйкес күндізгі (топтық), қашықтықтан (топтық), қашықтықтан (жеке) режимде ұйымдастырылады.

Оқу процесінің форматтары мен сабақ түрлері:

№	Сабақтың форматы	Сабақ түрлері мен әдістері
1	Офлайн (аудиториялық)	Дәріс, семинар, тренинг, практикалық сабақ, шеберлік сынып, топтық жұмыс
2	Қашықтықтан онлайн топтық	Вебинар, бейнесабақ, интерактивті онлайн семинар, топтық тапсырмалар
3	Қашықтықтан өз бетінше жеке	Өз бетімен оқу, әдістемелік материалдармен жұмыс, бейне-дәрістерді қарау, тапсырмаларды орындау

Аудиториялық сабақ түрлерінің сипаттамасы:

Дәріс: Теориялық материалдарды интерактивті таныстыру.

Семинар: Қатысушылар арасында тақырыпты талдау және талқылау.

Тренинг: Интерактивті тәсілдер арқылы нақты дағдыларды дамыту.

Практикалық сабақтар: Жасанды интеллект құралдарымен нақты тапсырмаларды орындау, ситуациялық есептер мен кейстерді талдау.

Шеберлік сынып: Тәжірибелі мамандардың практикалық жұмысымен танысу.

Топтық жұмыс: Қатысушылардың шағын топтарда бірлесе отырып мәселені талдауы мен шешуін ұйымдастыру.

80 академиялық сағатқа аудиториялық оқытудың оқу-тақырыптық жоспары

№	Сабақтың тақырыптары	Деріс	Практикалы қ сабақ	Барлығы ақ.сағ.
1	Модуль 1. Нормативті-құқықтық аспектілер және инклюзивті білім беру саласындағы жасанды интеллектінің рөлі			6
1.1	Инклюзивті білім беру саласындағы заңнамалық және нормативтік актілер	1	1	2
1.2	Білім берудегі инклюзияны қамтамасыз етудегі жасанды интеллекттің рөлі	1	1	2
1.3	Ерекше білім беруді қажет ететін балалардың білім беру интеграциясының заманауи тәсілдері	1	1	2
2	Модуль 2. Психолого-педагогикалық аспектілер және ЖИ қолдану			6
2.1	Ерекше білім беру қажеттілігі бар оқушылардың психологиялық-педагогикалық ерекшеліктерін зерттеу	1	1	2
2.2	Ерекше білім беру қажеттілігі бар оқушылардың психологиялық және білім беру қажеттіліктерін диагностикалау үшін ЖИ қолдану.	1	1	2
2.3	Ерекше білім беруді қажет ететін балалардың тиімді даму және түзету бағдарламаларын құру үшін ЖИ қолдану.	1	1	2
3	Модуль 3. Инновациялық ЖИ технологиялары мен инклюзивті білім беру			50
3.1	Жасанды интеллектке кіріспе және оның инклюзивті білім берудегі рөлі.	2	2	4
3.2	Жасанды интеллектті дамыту және даму бұзылыстарын диагностикалау мен түзетуге қолдану.	2	2	4
3.3	ЖИ негізінде құрылатын адаптивті оқыту платформаларын қолдану арқылы жеке оқытуды жүзеге асыру.	4	2	6
3.4	Оқу жетістіктерін бақылау және бағалау үшін ЖИ	2	2	4

	қолдану.			
3.5	ЖИ көмегімен оқу материалдарын бейімдеу.	4	2	6
3.6	Инновациялық технологияларды дәстүрлі әдістермен біріктіру.	2	4	6
3.7	Педагогтар, психологтар және мамандар арасындағы арасалмақты жұмыс үшін ИИ қолдану.	4	2	6
3.8	Инклюзивті білім беруде ЖИ қолданудың этикалық аспектілері.	2	2	4
3.9	ЖИ көмегімен есту және көру қабілеті бұзылған балаларға арналған қолжетімді оқу материалдарын жасау.	2	2	4
3.10	Аутистикалық спектрдегі балаларды оқытуда ЖИ интеграциясы	2	4	6
	Модуль 4. ЖИ негізіндегі жеке білім беру бағдарламаларын (ЖОБ) әзірлеу			14
4.1	Ерекше білім беруді қажет ететін балалар үшін жеке оқу бағдарламаларын (ЖОБ) әзірлеудің негіздері.	2	2	4
4.2	ЖОБ-ды жеке қажеттіліктерге бейімдеу үшін ЖИ қолдану.	1	1	2
4.3	Ерекше білім беруді қажет ететін балалардың оқу қажеттіліктерін талдауда ЖИ қолдану.	2	2	4
4.4	ЖОБ-ды ЖИ көмегімен жүзеге асыру: мысалдар мен практикалық ұсыныстар.	1	1	2
4.5	ЖОБ-ның тиімділігін бақылау және бағалау үшін ИИ қолдану.	1	1	2
4	Модуль 5. Қорытынды тестілеу және игерілген құзыреттерді бағалау			4
5.1	Теориялық бөлім	1	1	2

5.2	Практикалық бөлім	1	1	2
Барлығы:				80

80 академиялық сағатқа қашықтықтан оқытудың оқу-тақырыптық жоспары

№	Сабақтың тақырыптары	Бейнесабақтар	Өз бетінше оқу	Барлығы ақ.сағ.
1	Модуль 1. Нормативті-құқықтық аспектілер және инклюзивті білім беру саласындағы жасанды интеллектінің рөлі			6
1.1	Инклюзивті білім беру саласындағы заңнамалық және нормативтік актілер	1	1	2
1.2	Білім берудегі инклюзияны қамтамасыз етудегі жасанды интеллекттің рөлі	1	1	2
1.3	Ерекше білім беруді қажет ететін балалардың білім беру интеграциясының заманауи тәсілдері	1	1	2
2	Модуль 2. Психолого-педагогикалық аспектілер және ЖИ қолдану			6
2.1	Ерекше білім беру қажеттілігі бар оқушылардың психологиялық-педагогикалық ерекшеліктерін зерттеу	1	1	2
2.2	Ерекше білім беру қажеттілігі бар оқушылардың психологиялық және білім беру қажеттіліктерін диагностикалау үшін ЖИ қолдану.	1	1	2
2.3	Ерекше білім беруді қажет ететін балалардың тиімді даму және түзету бағдарламаларын құру үшін ЖИ қолдану.	1	1	2
3	Модуль 3. Инновациялық ЖИ технологиялары мен инклюзивті білім беру			50
3.1	Жасанды интеллектке кіріспе және оның инклюзивті білім берудегі рөлі.	2	2	4
3.2	Жасанды интеллектті дамыту және даму бұзылыстарын диагностикалау мен түзетуге	2	2	4

	қолдану.			
3.3	ЖИ негізінде құрылатын адаптивті оқыту платформаларын қолдану арқылы жеке оқытуды жүзеге асыру.	4	2	6
3.4	Оқу жетістіктерін бақылау және бағалау үшін ЖИ қолдану.	2	2	4
3.5	ЖИ көмегімен оқу материалдарын бейімдеу.	4	2	6
3.6	Инновациялық технологияларды дәстүрлі әдістермен біріктіру.	2	4	6
3.7	Педагогтар, психологтар және мамандар арасындағы арасалмақты жұмыс үшін ИИ қолдану.	4	2	6
3.8	Инклюзивті білім беруде ЖИ қолданудың этикалық аспектілері.	2	2	4
3.9	ЖИ көмегімен есту және көру қабілеті бұзылған балаларға арналған қолжетімді оқу материалдарын жасау.	2	2	4
3.10	Аутистикалық спектрдегі балаларды оқытуда ЖИ интеграциясы	2	4	6
	Модуль 4. ЖИ негізіндегі жеке білім беру бағдарламаларын (ЖОБ) әзірлеу			14
4.1	Ерекше білім беруді қажет ететін балалар үшін жеке оқу бағдарламаларын (ЖОБ) әзірлеудің негіздері.	2	2	4
4.2	ЖОБ-ды жеке қажеттіліктерге бейімдеу үшін ЖИ қолдану.	1	1	2
4.3	Ерекше білім беруді қажет ететін балалардың оқу қажеттіліктерін талдауда ЖИ қолдану.	2	2	4
4.4	ЖОБ-ды ЖИ көмегімен жүзеге асыру: мысалдар мен практикалық ұсыныстар.	1	1	2

4.5	ЖОБ-ның тиімділігін бақылау және бағалау үшін ИИ қолдану.	1	1	2
4	Модуль 5. Қорытынды тестілеу және игерілген құзыреттерді бағалау			4
5.1	Теориялық бөлім	1	1	2
5.2	Практикалық бөлім	1	1	2
Барлығы:				80

Оқытудың келесі әдістері қолданылады:

Дәрістер - курс бағдарламасы аясында оқытушы қатысушыларды курстың теориялық материалдарымен және негізгі аспектілерімен таныстыратын негізгі кезең ретінде ұйымдастырылған. Дәрістер оқытудың барлық келесі кезеңдері құрылатын негізгі білімді қалыптастыруға көмектеседі.	
Әр дәріске мыналар кіреді:	-теориялық материалды ұсыну – мұғалім негізгі ұғымдар мен теорияларды түсіндіреді; -көрнекі және мәтіндік материалдарды пайдалану – ақпаратты жақсы қабылдау үшін презентациялар, диаграммалар, кестелер.
Өздігінен оқу– курс бағдарламасы дәрістерде алынған теориялық білімді бекітуге және материалдарды жеке зерттеу арқылы түсінуді қалыптастыруға бағытталған. Бұл қатысушылар тақырыпқа өз қарқынымен енетін, алған білімдерін талдайтын және түсінетін, сыни ойлау мен интроспекция дағдыларын дамытатын кезең.	
Өздігінен оқытудың міндеттері:	- материалды терең түсіну қатысушыларға курстың мазмұнын жақсы түсінуге, күрделі аспектілерге назар аударуға және материалмен тереңірек жұмыс істеуге, талдау жасауға, дәлелдер әзірлеуге және оқытушыға/кураторға сұрақтар дайындауға мүмкіндік береді. -өз уақытын басқаруды оқытуда тыңдаушылардың өзін-өзі ұйымдастыру дағдыларын дамыту, оқытуда басымдық беру және тапсырмаларды белгіленген мерзімде орындау.
Курста өздігінен оқытудың негізгі элементтері	-қосымша мәтіндік материалдарға, мақалаларға, нормативтік құжаттарға және курс тақырыптарын тереңірек түсінуге көмектесетін басқа көздерге қол жеткізе отырып, қатысушылардың оқу материалдарын оқуы және талдауы. - негізгі жетістіктерді, жұмыс нәтижелерін және кәсіби өсу куәліктерін қамтитын қатысушылардың

	портфолиосын әзірлеуге немесе жаңартуға дайындығы.
Сұрақ-жауап-бұл курс қатысушылары мен оқытушы арасындағы өзара әрекеттесуге бағытталған әдіс, мұнда тыңдаушылар күрделі немесе түсініксіз тақырыптар бойынша сұрақтар қойып, жауап ала алады.	
Әдістің мақсаттары:	- қатысушыларға күрделі тақырыптарды түсінуге, теориялық аспектілерді және практикалық қолдануды нақтылауға, сондай-ақ туындаған сұрақтарға жауап алуға көмектеседі;
	- бұл әдіс қатысушыларға сұрақтар қоюға, материалдармен қиындықтарын талқылауға және қолдау алуға мүмкіндік береді, бұл оқудағы кедергіні азайтады;
	- қатысушылар маңызды сәттерге назар аудара алатын және материалды түсінудің жаңа тәсілдерін ұсына алатын мұғалімнен кері байланыс алады.
Ұйымдастыру:	- әр дәріс аяқталғаннан кейін сұрақтарға уақыт бөлінеді, бұл материалды бірден нақтылауға және қиын сәттерді талқылауға мүмкіндік береді;
	- қашықтықтан оқыту кезінде сұрақтарды арнайы чаттарда немесе форумдарда қоюға болады, онда оқытушы немесе куратор оларға жедел жауап береді (бұл ыңғайлы, өйткені сұрақтар мен жауаптар барлық қатысушылар үшін қол жетімді болып қалады);
	- курс бағдарламасы аясында қатысушылардың сұрақтарын талқылауға барлық уақыт бөлінетін жеке "сұрақ-жауап" сессиялары өткізілуі мүмкін (бұл сессиялар курстың ортасында және соңында білімді жаңарту және бекіту үшін жоспарлануы мүмкін);
	- кейбір жағдайларда, егер қатысушылардың терең сұрақтары немесе жеке талдау қажеттілігі болса, оқытушымен кеңесу ұйымдастырылады.
Сұрақ-жауап форматында қарастырылатын сұрақтардың түрлері:	-дәрістердің мазмұны, заңнамалық актілер, аттестаттау процесі бойынша нақтылау;
	- қатысушылар іс жүзінде кездесетін нақты жағдайлар мен мысалдарды талқылау;
	- процедуралық сұрақтар-құжаттарды рәсімдеуге, портфолио дайындауға және курстың басқа талаптарын орындауға қатысты
	-әдістемелік сұрақтар-өздігінен оқуға, тесттер мен емтихандарға дайындалуға арналған кеңестер мен ұсыныстар.
Курс бағдарламасындағы іс-бұл модельденген жағдайларда теориялық білімді қолдануға бағытталған тапсырма. Істе тыңдаушылар кәсіби қызметке	

қатысты нақты мәселелерді немесе сценарийлерді талдайды, бұл талдау, шешім қабылдау және білімді іс жүзінде қолдану дағдыларын дамытуға көмектеседі.	
Әдістің мақсаттары мен міндеттері:	-қатысушыларға проблемаларды талдауға, әртүрлі нұсқаларды қарастыруға және олардың салдарын өлшеуге құрылымдық көзқарасты үйретеді;
	-қатысушылар алған білімдерін теориялық материалды бекітуге көмектесетін нақты жағдайларға арналған шешімдерді әзірлеу үшін пайдаланады;
	-кейстер топтарда орындалады, бұл қатысушыларға пікірлерімен бөлісуге, идеяларды талқылауға және бірлескен шешім жасауға мүмкіндік береді.
Кейс орындау кезеңдері:	Оқытушы немесе куратор қатысушыларға нақты жағдайды, мәселені немесе Талдау үшін мәліметтер жиынтығын ұсынады. Бұл нақты жұмыс жағдайының сипаттамасы немесе курс тақырыбына қатысты арнайы жасалған сценарий болуы мүмкін.
	- істі зерттеу және талдау. Қатысушылар барлық берілген деректерді егжей-тегжейлі талдайды, контекстті, фактілер мен жағдайларды қарастырады. Бұл кезеңде мәселенің түбірлік себептерін, негізгі факторларын және ықтимал салдарын анықтау маңызды.
	- шешім нұсқаларын анықтау. Талдау негізінде қатысушылар мәселені шешудің бірнеше тәсілдерін әзірлейді. Мұнда олар дәрістерде үйренген теориялық білімдерін және өздерінің практикалық тәжірибелерін қолдана алады
	-шешімді тұжырымдау және негіздеу Ұсынылған нұсқалардың ішінен ең оңтайлы шешім таңдалады. Қатысушылар фактілер мен логикаға сүйене отырып, өз таңдауларын негіздейді және олардың ұстанымын күшейтетін дәлелдер дайындайды.
	- шешімдерді ұсыну және талқылау. Қатысушылар өз шешімдерін мұғалімге және басқа тыңдаушыларға ұсынады, неге Бұл нұсқаны таңдағанын түсіндіреді. Презентациядан кейін басқа қатысушылар сұрақтар қойып, балама идеяларды ұсына алатын пікірталас бар.
	- рефлексия және қорытынды. Мұғалім кейстегі негізгі сабақтарды бөліп көрсету арқылы қорытындылайды және қатысушылар бұл білімнің олардың нақты тәжірибесіне қалай пайдалы болатынын талқылайды

Кейс кезеңнің артықшылықтары:	-жағдайлар нақты тәжірибеге жақын, бұл мотивация мен қызығушылықты арттырады.
	-қатысушылар проблемаларды шешуге жүйелі түрде қарауды үйренеді..
	-әр түрлі нұсқаларды қарастыру қажеттілігі шығармашылық және аналитикалық тәсілдерді дамытады..

7. Бағдарламаны оқу-әдістемелік қамтамасыз ету

Бағдарламаны оқу-әдістемелік қамтамасыз ету.

Бағдарламаны оқу-әдістемелік қамтамасыз ету - бұл курстың тиімді іске асуын қамтамасыз ету үшін қажетті барлық материалдар мен құралдардың жиынтығын қамтиды. Оқу-әдістемелік қамтамасыз ету оқу процесінің сапасын арттыруға, оқушылардың теориялық және практикалық дағдыларын қалыптастыруға бағытталған. Бұл бөлімде ерекше білім беруді қажет ететін балалармен жұмыс істеу үшін қолданылатын оқу-әдістемелік материалдардың барлық түрлері қарастырылады.

Оқу-әдістемелік материалдар.

Оқу құралдары.

Негізгі оқулықтар- ерекше білім беруді қажет ететін балалармен жұмыс істеу үшін арнайы оқулықтар мен оқу құралдары қажет. Бұл оқулықтар балалардың даму деңгейіне және оқу бағдарламасына сәйкес болуы тиіс.

Қосымша әдебиеттер- психологиялық және педагогикалық аспектілерді түсіну үшін қосымша әдебиеттер (монографиялар, ғылыми мақалалар, зерттеулер) ұсынылады.

Әдістемелік нұсқаулар- дефектолог -мұғалімдерге арналған әдістемелік нұсқаулар мен гайдтар, мысалы, балаларды бағалау, жеке оқу бағдарламаларын әзірлеу.

Электрондық құралдар мен ресурстар

Цифрлық оқулықтар мен бағдарламалар- ерекше қажеттіліктері бар балалар үшін арнайы әзірленген цифрлық оқулықтар мен бағдарламалар оқу процесін жеңілдетуге көмектеседі. Бұл бағдарламалар оқушыларға білім беру мен дағдыларды дамытуға, сондай-ақ олардың жеке ерекшеліктерін ескеруге бағытталған.

Мультимедиялық құралдар- видео, анимациялар, дыбыстық және көрнекі материалдар, сондай-ақ басқа да мультимедиялық ресурстар балалардың оқуға деген қызығушылығын арттырып, оқу процесін тиімді ете алады.

Дидактикалық және оқу-әдістемелік құралдар

Оқу карточкалары мен таблицалар-оқу барысында балаларға арналған карточкалар, схемалар және таблицалар қолданылуы мүмкін. Олар оқу материалының визуалды түрде берілуіне көмектесіп, баланың қабылдау қабілетін жақсартады.

Практикалық тапсырмалар- ерекше білім беруді қажет ететін балаларға арналған жеке тапсырмалар мен жаттығулар. Бұл тапсырмалар оқу процесін

жеңілдетеді және оқу барысында баланың белсенділігін арттырады.

Оқу бағдарламасының мазмұны

Теориялық бөлім

Теориялық оқу материалдары- бұл бөлімде педагогика, психология, және инклюзивті білім беру теориясының негіздері ұсынылады. Мұғалімдер осы бөлімдер арқылы арнайы білім беру қажеттіліктері бар балаларды оқытудың принциптері мен әдістерін түсінеді.

Практикалық бөлім

Практикалық сабақтар- бұл бөлімде дефектолог-мұғалімдер үшін оқу материалын қолдану әдістемелері, балалардың дамуы мен оқу процесін түзету жұмыстары қамтылады. Мұғалімдер практикалық жұмыстарда балалардың жеке қажеттіліктеріне негізделген нақты түзету әдістерін үйренеді.

Іс-тәжірибелік жұмыстар мен тренингтер- мұғалімдердің практикалық дағдыларын дамыту үшін арнайы ұйымдастырылатын іс-тәжірибелік сабақтар мен тренингтер.

Диагностика және бағалау.

Диагностикалық құралдар- ерекше білім беруді қажет ететін балаларды бағалау үшін арнайы әдістемелер мен тесттер, соның ішінде психологиялық-педагогикалық диагностика тәсілдері ұсынылады.

Мониторинг- баланың оқу прогресін үздіксіз бақылау мен бағалау жүйесі. Мұнда педагог балалардың даму барысын жүйелі түрде бақылап, жеке оқу бағдарламаларын түзетуге мүмкіндік алады.

Оқу-әдістемелік құралдардың құрылымы.

Оқулықтар мен оқу құралдарының мазмұны.

Оқу құралдары курстың мақсаты мен міндеттеріне сәйкес әзірленеді. Әрбір бөлім нақты білім беру және тәрбиелеу мақсатына негізделеді, оның ішінде балалардың жеке қажеттіліктері мен даму ерекшеліктері ескеріледі. Әрбір тақырыптың соңында оқушылардың білімін тексеруге арналған сұрақтар мен тапсырмалар беріледі.

Әдістемелік материалдардың мазмұны.

Әдістемелік материалдар мұғалімдердің кәсіби құзыреттілігін арттыруға бағытталады. Әрбір әдістеме, құрал мен тәсіл баланың жеке ерекшеліктеріне сәйкес бейімделген болуы тиіс. Мұғалімдерге балалардың жеке мүмкіндіктерін ескере отырып, сабақтарды дұрыс ұйымдастыру туралы нұсқаулар беріледі.

Практикалық құралдар мен әдістемелер.

Оқу құралдары мен әдістемелер мұғалімдердің практикалық дағдыларын дамытуға және білім беру мен жеке дамытушылық жұмысты дұрыс ұйымдастыруға көмектеседі. Оқушылардың қажеттіліктеріне сай әдістемелер мұғалімдерге балалардың даму деңгейін анықтап, оларға оңтайлы әдістерді қолдануға мүмкіндік береді.

Оқу процесінің ұйымдастырылуы және бағалау.

Бағалау құралдары.

Баланың даму прогресін бағалау үшін арнайы әдістемелер мен

құралдар қолданылады. Бұл баланың оқу қабілеті, әлеуметтік бейімделуі, мотивациясы мен басқа да аспектілерін бағалауға арналған құралдар болуы мүмкін.

Жеке оқу бағдарламаларының нәтижелерін бағалау үшін оқу нәтижелерін жүйелі түрде өлшеу, бақылау және түзету жұмыстары жүргізіледі.

Үнемі бағалау және кері байланыс.

Оқу процесін тиімді ұйымдастыру үшін үнемі бағалау мен кері байланыс маңызды. Мұғалімдер балалардың даму барысын бақылап, оқу процесінің тиімділігін арттыру мақсатында қажетті түзетулер енгізеді.

Оқу-әдістемелік қамтамасыз ету бойынша ұсыныстар

Оқу құралдары мен әдістемелер тек қана теориялық білім беруге емес, сонымен қатар практикалық дағдыларды дамытуға бағытталуы керек.

Оқулықтар мен әдістемелердің мазмұны балалардың психологиялық және физиологиялық қажеттіліктеріне сәйкес болуы керек.

Оқу процесінің бағалауы мен мониторингі жүйелі түрде жүргізіліп, нәтижелері оқытудың сапасын арттыру үшін қолданылады.

8. Оқу нәтижелерін бағалау

Біліктілікті арттыру бағдарламасы шеңберінде оқыту нәтижелерін бағалау материалды игеру дәрежесін айқындау, кәсіби құзыреттілікті дамыту және қатысушылардың алған білімдері мен дағдыларын өзінің педагогикалық практикасында қолдануға дайындығын айқындау мақсатында жүргізіледі. Бағалау процесі бірнеше кезеңдерді қамтиды және әртүрлі әдістер мен критерийлерді қолданады.

Бағалаудың негізгі нысандары

Аралық тестілеу оқытудың әртүрлі кезеңдерінде материалдың игерілуін тексеру үшін бағдарлама барысында жүргізіледі. Тесттер курстың негізгі тақырыптары бойынша қатысушылардың білімін тексеретін теориялық сұрақтарды қамтиды (мысалы, инклюзивті білім беру әдістері, қатар жүретін балалармен жұмыс істеу ерекшеліктері және т.б.).

Қорытынды тестілеу курстың соңында бағдарламаны меңгерудің жалпы дәрежесін бағалау үшін өткізіледі. Бұл жазбаша емтихан немесе оқу барысында алған білімдерін жинақтайтын және жүйелейтін теориялық және практикалық сұрақтардан тұратын онлайн тест болуы мүмкін.

Жобалық жұмыс-курсқа қатысушылар бірнеше бұзушылықтары бар балаға арналған жеке білім беру жоспарын әзірлеуге байланысты жобаны әзірлейді. Жобалық жұмысты бағалау қатысушылар ұсынған шешімдерді талдауды, олардың негіздемесін, сондай-ақ жобада ұсынылған әдістер мен тәсілдерді практикалық іске асыруды қамтиды.

Шағын сабақтар (шағын іс-шаралар)-курстың әрбір тындаушысы инклюзивті білім беру тақырыптарына байланысты шағын сабақ немесе шағын іс-шара дайындайды және өткізеді. Мұндай сабақтарды бағалау мазмұнды бағалауды (білім беру мақсатына сәйкестігі, үйлесімділігі бар балаларға арналған материалдарды бейімдеу) және педагогикалық техниканы

бағалауды (балалармен өзара әрекеттесу әдістері, бейімделген технологиялар мен материалдарды пайдалану) қамтиды.

Өзіндік жұмыс-оқыту барысында тыңдаушыларға курс тақырыбының жекелеген аспектілерін тереңдетіп зерттеуге бағытталған өзіндік жұмыс үшін тапсырмалар беріледі. Өзіндік жұмысты бағалау тапсырмаларды орындау және ұсынылған шешімдерді талдау негізінде жүзеге асырылады.

Рефлексия және өзін-өзі бағалау

Рефлексияға арналған сауалнамалар қатысушыларға білім беру тәжірибесін түсінуге, олардың білімі мен дағдыларының деңгейін бағалауға, әрі қарай даму бағыттарын анықтауға мүмкіндік береді. Рефлексия тыңдаушыларға алған білімдерін іс жүзінде қалай қолдану керектігін түсінуге көмектеседі.

Оқу процесіне қатысуды бағалау

Қатысушылардың оқу процесіне қатысуы олардың семинарларға, практикалық сабақтарға, талқылауларға және жұмыстың басқа түрлеріне белсенді қатысуы бойынша бағаланады. Бұл тыңдаушылардың алған білімдері мен дағдыларын нақты жұмыс жағдайында қолдануға дайындығын анықтау үшін маңызды.

Бағалау критерийлері:

1.Теориялық тапсырмаларды орындау сапасы-инклюзивті білім берудің негізгі ұғымдарын түсінуді, бұзушылықтардың әртүрлі формалары мен олардың ерекшеліктері туралы хабардар болуды бағалау.

2.Практикалық дайындық-тыңдаушылардың бірнеше бұзушылықтары бар балаларға бейімделген білім беру жоспарларын әзірлеу және іске асыру, мамандандырылған әдістер мен тәсілдерді қолдану қабілеті.

3.Байланыс және топтық жұмыс-топта жұмыс істеу, әріптестермен қарым-қатынас жасау, тәжірибемен бөлісу және балалармен жұмыс істеудің жаңа тәсілдерін енгізу қабілетін бағалау.

4.Кәсібилік және ерекше қажеттіліктері бар балалармен жұмыс істеуге дайын болу-кәсіби құзыреттілікті, оның ішінде алынған білімді инклюзивті білім беру процесін ұйымдастыру үшін қолдануға дайындық деңгейін бағалау.

5.Өз тәжірибесіне талдау жасай білу және сыни ойлау-тыңдаушылардың өз тәжірибелерін талдау, олардың іс-әрекеттерін сыни тұрғыдан бағалау және білім беру процесінде жақсартуларды ұсыну қабілеті.

Қорытынды нәтижелерді бағалау:

Оқытудың қорытынды бағасы жоғарыда сипатталған барлық критерийлерді ескере отырып жүргізіледі. Бағдарламаға қатысушылар теориялық хабардарлықты ғана емес, сонымен қатар өздерінің педагогикалық практикасында инклюзивті жұмыс әдістерін енгізуге практикалық дайындығын көрсетуі керек. Барлық тесттерді сәтті тапсырса, жобалық жұмыстарды, шағын сабақтарды аяқтаса және жоғары деңгейдегі белсенділік пен өзін-өзі бағалауды көрсетсе, курс қорытындысы бойынша тыңдаушылар сертификат алады.

Оқу нәтижелерін бағалау (пайыздарды пайдалана отырып)

Бағалау нысаны	Ең жоғары балл	Салмағы (%)
1. Аралық тест	30 балл	20%
2. Қорытынды тест	40 балл	30%
3. Проектная работа	50 балл	25%
4. Шағын-сабақ (шағын-іс-шара)	30 балл	10%
5. Өзіндік жұмыс	20 балл	10%
6. Рефлексия және өзіндік бағалау	10 балл	5%

Қорытынды нәтижелерді бағалау мысалы:

Аралық тестілеу (20%): тыңдаушы 30-дан 24 ұпай жинады (80%).

Қорытынды тестілеу (30%): тыңдаушы 40-тан 35 балл жинады (87.5%).

Жобалық жұмыс (25%): тыңдаушы 50-ден 40 балл жинады (80%).

Шағын сабақтар (10%): тыңдаушы 30-дан 25 ұпай жинады (83.3%).

Өзіндік жұмыс (10%): тыңдаушы 20-дан 15 балл жинады (75%).

Рефлексия және өзін-өзі бағалау (5%): тыңдаушы 10-нан 8 ұпай жинады (80%).

Қорытынды есеп:

1. Аралық тестілеу (20%):

$$80\% \times 20 = 16 \text{ ұпай}$$

2. Қорытынды тестілеу (30%):

$$87.5\% \times 30 = 26.25 \text{ ұпай}$$

3. Жобалық жұмыс (25%):

$$80\% \times 25 = 20 \text{ ұпай}$$

4. Шағын сабақтар (10%):

$$83.3\% \times 10 = 8.33 \text{ ұпай}$$

5. Өзіндік жұмыс (10%):

$$75\% \times 10 = 7.5 \text{ ұпай}$$

6. Рефлексия және өзін-өзі бағалау (5%):

$$80\% \times 5 = 4 \text{ ұпай}$$

Қорытынды баға:

$$\text{Жалпы балл} = 16 + 26.25 + 20 + 8.33 + 7.5 + 4 = 82.08 \text{ балл}$$

Қорытынды пайыз: 82.08%.

Рейтинг:

90% және одан жоғары-тамаша

75% - 89% - жақсы

60% — 74% - қанағаттанарлық

60% — дан аз-қанағаттанарлықсыз

Бұл мысалда тыңдаушы 82.08% жинады, бұл "жақсы" бағасына сәйкес келеді.

Білімді қайта бағалау мүмкіндіктері

1. Қайта емтихандар немесе қайта тапсыру	Егер қорытынды баға қанағаттанарлықсыз болса, сіз мұғалімге емтиханды қайта
--	---

	тапсыруға немесе курстың белгілі бір тақырыптары бойынша қайта тестілеуден өтуге мүмкіндік бере аласыз. Бұл мұғалімге қосымша оқудан немесе кеңес беруден кейін өзінің жетілдірілген білімін көрсетуге мүмкіндік береді.
Артықшылықтары:	
Мұғалімге қателерді түзетуге мүмкіндік береді.	Материалды тереңірек түсінуге мүмкіндік береді.
2. Қашықтықтан тапсырмалар немесе қосымша тестілеу	Егер курс офлайн және онлайн компоненттерді қамтыса, мұғалімге жалпы бағалауды жақсартуға көмектесетін қосымша онлайн тапсырмалар немесе сынақтардан өтуді ұсынуға болады. Бұл жағдайда оқу материалын бірнеше бөлікке бөлуге болады және мұғалім қосымша тапсырмаларды орындау арқылы бағаны біртіндеп жақсарты алады
Артықшылықтары:	
Уақыт бойынша икемділік.	Аз қарқынмен өз бетінше жұмыс істеу мүмкіндігі.
3. Жеке кеңес беру және қайталау тапсырмалары	Қанағаттанарлықсыз нәтиже болған жағдайда, проблемалық бағыттарды пысықтау үшін оқытушымен қосымша кеңестер ұсынуға болады. Бұл консультацияларда мұғалім сұрақтар қоя алады, түсініксіз тақырыптарды қайта қарайды және білімді жақсарту бойынша ұсыныстар ала алады.
Артықшылықтары::	
Жекелендірілген тәсіл.	Күрделі тақырыптарды түсіндіру мүмкіндігі.
4. Қосымша курстар немесе оқу модульдері	Қиындық тудырған тақырыптарды терең зерттеу үшін қосымша оқу модульдерін немесе курстарды аяқтауға мүмкіндік беру. Бұл өзін-өзі басқаратын онлайн курстар, вебинарлар қосымша сабақтар түрінде ұйымдастырылуы мүмкін.
Артықшылықтары:	
Білімді жақсарту үшін қосымша ресурстардан өту мүмкіндігі	Оқушы өз қарқынымен жұмыс істей алады.
5. Курстық немесе зертханалық жұмыстарды қайта қарау және жақсарту мүмкіндігі.	Егер курстық бағаның төмен болуына байланысты қорытынды баға нашарласа, мұғалімнің түсініктемелерін ескере отырып, мұғалімге өз жұмысын қайта өңдеу немесе

	жақсарту мүмкіндігін ұсынуға болады
Артықшылықтары:	
Оқыту процесі жұмыс сапасын жақсартуға бағытталған	Мұғалім түзету процесінде қосымша тәжірибе жинай алады.
6. Қалыптастырушы бағалауды қолдану	Қалыптастырушы бағалау курс барысында мұғалімдердің білімін олардың нәтижелерін қорытынды бағалауға дейін түзету мүмкіндігімен үнемі тексеруді қамтиды. Бұл мұғалімнің қиындықтарын уақытында байқап, оған қосымша ресурстар немесе тапсырмалар ұсынудың пайдалы құралы болуы мүмкін
Артықшылықтары:	
Үлгерімнің тұрақты мониторингі	Оқыту тәсілін уақтылы түзетуге мүмкіндік береді
7. Бағалауды ескере отырып қайта тапсыру	Кейбір жағдайларда мұғалімге курсты негізгі бөлімдер бойынша ішінара бағалаумен аяқтауды және сәтсіз бөліктерді қайта тапсыруға мүмкіндік беруді ұсынуға болады. Бұл бүкіл курсты қайта тапсыру қажеттілігін болдырмайды, сонымен қатар тек қиын аспектілерге назар аударуға мүмкіндік береді
Артықшылықтары:	
Тасымалдау процесін жеңілдету.	Мұғалім өзінің әлсіз тұстарымен жұмыс жасай алады.

Қорытынды:

Оқу нәтижелерін бағалау материалды игерудің сәттілігін анықтауға ғана емес, сонымен қатар тыңдаушылардың одан әрі кәсіби өсуі үшін бағыттарды анықтауға, сондай-ақ олардың білімді нақты білім беру практикасында практикалық қолдануға деген ынтасын арттыруға көмектеседі.

9. Курстан кейінгі қолдау

Курстан кейінгі сүйемелдеу - бұл біліктілікті арттыру бағдарламасын аяқтағаннан кейін қатысушыларға олардың кәсіби дамуын қолдау мақсатында ұсынылатын әртүрлі әдістер мен қызметтердің жиынтығы. Мұндай сүйемелдеу курстың тиімділігін арттырып, қатысушыларға теориялық білімді практикада қолдануға мүмкіндік береді. Бұл кезеңде оқу процесін жалғастыру, қосымша көмек алу және алған білімді нақты жұмыс жағдайларында қолдану маңызды.

Курстан кейінгі сүйемелдеу мақсаттары:

Алынған білім мен дағдыларды нығайту	Курс қатысушылары өз жұмысында жаңа тәсілдер мен әдістерді қолдану үшін қосымша қолдау алады.
--------------------------------------	---

Жеке білім беру бағдарламаларын іске асыруда қолдау көрсету	Ерекше білім беруді қажет ететін балаларға ЖОБ әзірлеу және іске асыру бойынша консультациялар мен ұсынымдар беру.
Кәсіби өсу үшін жағдай жасау	Курстан кейінгі қолдау логопедке жаңа материалдарға, әдістемелерге және педагогикалық зерттеулерге қол жеткізуді қамтамасыз ете отырып, өзінің кәсіби дамуын жалғастыруға көмектеседі.

Курстан кейінгі сүйемелдеу формалары:

1. Кеңес беру және тәлімгерлік	Туындаған мәселелерді талқылау үшін оқытушылармен немесе тәжірибелі әріптестермен мерзімді консультациялар.
	Тәжірибелі мамандар жаңадан бастаушыларға жаңа білімді қолдануға бейімделуге көмектесетін тәлімгерлік.
2. Онлайн ресурстар мен вебинарлар	Онлайн материалдарға, дәрістерге, бейне курстарға және оқу құралдарына қол жеткізу
	Мамандар түзету педагогикасындағы өзекті мәселелер мен жаңа тәсілдерді талқылай алатын тұрақты вебинарлар мен онлайн-сабақтар
3. Топтық форумдар мен талқылаулар	Курс қатысушыларына тәжірибе алмасуға, сұрақтар қоюға, материалдармен бөлісуге арналған форумдар немесе чат топтарын құру.
	Мұндай топтардағы өзара әрекеттесу туындаған қиындықтарды шешуге көмектеседі және кәсіби қоғамдастық сезімін қолдайды..
4. ЖОБ іске асыруда практикалық көмек	Жеке білім беру бағдарламаларын әзірлеу және түзету бойынша жеке консультациялар.
	Алынған білімді нақты жағдайлар мен оқушыларға қолдануға көмектесу.
5. Оқыту тиімділігін бағалау және бақылау	Логопедтердің жаңа тәсілдер мен әдістерді қолданудағы ілгерілеуін бақылауға мүмкіндік беретін мониторинг жүйесін енгізу
	Курс қатысушыларының тұрақты есептері мен пікірлері, сондай-ақ оқитын балалардың табыстылығын бақылау негізінде білімді енгізуді бағалау.
6. Кәсіби желілер мен қауымдастықтар	Логопедтер қолдау таба алатын, тәжірибе алмасатын және жаңа жобалар мен бастамаларға қатыса алатын кәсіби желілерді

	құру және қолдау.
	Қатысушыларды өзекті ақпаратқа, әдістемелік ақпаратқа қол жеткізе алатын кәсіби қауымдастықтарға қосу материалдарды, сондай-ақ әріптестерден үйреніңіз.
7. Қосымша білім	Біліктілікті одан әрі арттыру үшін қосымша курстарға, семинарларға, тренингтерге қол жеткізу.
	Түзету білім беру саласындағы мамандарға қатысты жаңа білім беру бастамалары мен курстары туралы ақпарат

Курстан кейінгі сүйемелдеудің мақсаты

Кәсіби дағдыларды тұрақты түрде дамыту - курстың барысында алынған білім мен дағдыларды нығайту және оларды нақты жұмыс жағдайларында тиімді қолдану.

Практикалық қолдау көрсету – Курсты аяқтағаннан кейін білім алушыларға практикалық көмек көрсету, олардың мәселелерін шешуге бағытталған ұсыныстар мен кеңестер беру.

Кері байланыс алу және өзара тәжірибе алмасу - Білім алушылардың тәжірибелерімен бөлісуге, сұрақтар мен мәселелерді талқылауға арналған жағдай жасау.

Тұрақты кәсіби өсуге ынталандыру - оқытушылар мен педагогикалық қызметкерлердің кәсіби өсуін қамтамасыз ету үшін курстан кейінгі қосымша білім беру бағдарламалары мен ресурстарды ұсыну.

Курстан кейінгі сүйемелдеудің нәтижелері

Өзара тәжірибе алмасу және кәсіби өсу-курстан кейінгі сүйемелдеу мұғалімдердің өзара тәжірибе алмасуын және жаңа идеяларды енгізуін ынталандырады. Бұл педагогтардың кәсіби өсуіне ықпал етеді.

Кәсіби дағдылардың жетілдірілуі-курсты аяқтағаннан кейін білім алушыларға қолдау көрсету олардың кәсіби дағдыларын әрі қарай дамытуға мүмкіндік береді. Бұл, әсіресе, арнайы білім беру қажеттіліктері бар балалармен жұмыс істеу дағдыларын жетілдіруге бағытталған.

Білім алушылардың ынтасы мен мотивациясын арттыру-курстан кейінгі қолдау білім алушылардың кәсіби өсуге деген ынтасын арттырады, олар өз салаларында одан әрі дамуға, жаңа білім мен тәжірибе алуға ұмтылады.

Тұрақты кәсіби қолдау-курстан кейінгі сүйемелдеу қатысушылардың жаңа әдістер мен стратегияларды меңгеруін қамтамасыз етеді, олардың кәсіби тұрғыдан үздіксіз дамуына ықпал етеді.

Осы курс тыңдаушыларын курстан кейінгі сүйемелдеуді түрлі ақпараттық-коммуникациялық құралдардың (электрондық пошта, мессенджерлер – WhatsApp, Telegram, әлеуметтік желілер – Facebook,сервистер - Google – Duo, Hangouts, Zoom және т.б.) көмегімен

біліктілікті арттыру Бағдарламасын іске асыратын оқытушылар жүзеге асырады.

Оқу-әдістемелік материал интернет-платформада орналастырылады www.center-nit.kz

Құрстан кейінгі сүйемелдеу әр түрлі формада жүзеге асырылады:

- жеке және топтық консультациялар түрінде (оның ішінде бейнеконференция режимінде);
- мәтіндік және бейнематериалдарды пайдалана отырып, әдістемелік және нормативтік-құқықтық сүйемелдеу;
- әдістемелік семинарлар (вебинарлар), дөңгелек үстелдер және т. б.;
- ғылыми-практикалық конференциялар.

10. Негізгі және қосымша әдебиеттер тізімі

1. Біріккен Ұлттар Ұйымының «Бала құқықтары туралы» Конвенциясы.
2. Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III «Білім туралы» Заңы (2025 жылғы 11 қаңтардағы өзгерістер мен толықтыруларымен).
3. Қазақстан Республикасының 2002 жылғы 8 тамыздағы № 345 «Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы» Заңы (2024 жылғы 20 тамыздағы өзгерістер мен толықтыруларымен).
4. Қазақстан Республикасының 2019 жылғы 27 желтоқсандағы № 293-VI ҚРЗ «Педагог мәртебесі туралы» Заңы (2024 жылғы 23 ақпандағы № 64-VIII өзгерістер мен толықтыруларымен).
5. Қазақстан Республикасының 2021 жылғы 26 маусымдағы № 56-VII «Инклюзивті білім беру мәселелері бойынша кейбір заңнамалық актілерге өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Заңы.
6. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 249 «Қазақстан Республикасында мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік білім беруді дамытудың 2023 – 2029 жылдарға арналған тұжырымдамасы» туралы қаулысы (2024 жылғы 13 маусымдағы № 465 ҚР Үкіметінің қаулысымен өзгерістер мен толықтырулар енгізілген).
7. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 3 тамыздағы № 348 «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарын бекіту туралы» бұйрығы (ҚР Оқу-ағарту министрінің 2023 жылғы 4 қазандағы № 303 бұйрығымен өзгертілген редакциясында).
8. Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрінің 2022 жылғы 31 тамыздағы № 385 «Мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру ұйымдары, қосымша білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» бұйрығы (2024 жылғы 31 шілдедегі № 196 өзгерістер мен толықтыруларымен).

9.Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2009 жылғы 13 шілдедегі № 338 «Педагог қызметкерлер мен оларға теңестірілген тұлғалар лауазымдарының үлгілік біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы» бұйрығы (ҚР Оқу-ағарту министрінің 2023 жылғы 7 тамыздағы № 249 бұйрығымен өзгертілген редакциясында).

10.Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 «Қазақстан Республикасының бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекіту туралы» бұйрығы (2024 жылғы 1 қыркүйектегі өзгерістерімен).

11.Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрі м.а. 2022 жылғы 25 тамыздағы № 377 «Орта білім беру ұйымдарындағы психологиялық қызметтің жұмыс істеу қағидаларын бекіту туралы» бұйрығы (ҚР Оқу-ағарту министрінің 2023 жылғы 29 маусымдағы № 186 бұйрығымен өзгертілген редакциясында).

12.Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2022 жылғы 12 қаңтардағы № 4 «Ерекше білім беру қажеттіліктерін бағалау қағидаларын бекіту туралы» бұйрығы (ҚР Оқу-ағарту министрі м.а. 2024 жылғы 28 маусымдағы № 165 бұйрығымен өзгертілген редакциясында).

13.Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2022 жылғы 12 қаңтардағы № 6 «Мектепке дейінгі, орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім беру, қосымша білім беру ұйымдарындағы психологиялық-педагогикалық сүйемелдеуді жүзеге асыру қағидаларын бекіту туралы» бұйрығы (ҚР Оқу-ағарту министрі м.а. 2024 жылғы 28 маусымдағы № 165 бұйрығымен өзгертілген редакциясында).

14.Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрі м.а. 2024 жылғы 12 шілдедегі № 178 «Білім беру ұйымдарында инклюзивті білім беру үшін жағдай жасау жөніндегі әдістемелік ұсынымдарды бекіту туралы» бұйрығы.

15.Инклюзивті білім беру бойынша ашық досье. ЮНЕСКО, 2003.

16.«Білім берудегі теңдік және инклюзивті көзқарас. Білім беру секторында жоспарлауды дайындау, қайта қарау және бағалау жөніндегі нұсқаулық» (Біріккен Ұлттар Ұйымының Білім беру бастамасы және басқа халықаралық ұйымдардың бірлескен өнімі, 2010 ж.).

17.Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2024 жылғы 24 шілдедегі № 592 «Жасанды интеллектті дамытудың 2024 – 2029 жылдарға арналған тұжырымдамасы» туралы қаулысы.

Негізгі әдебиеттер

1.Абдуллин, Ә. Ж. (2021). Инклюзивті білім берудің психолого-педагогикалық негіздері. Алматы: Қазақ университеті. – 250 б.

2.Әбдіқалықова, М. Б. (2020). Ерекше білім беруді қажет ететін балаларды оқыту әдістемесі. Астана: Елшім. – 300 б.

3.Байділдаева, Г. М. (2021). Жасанды интеллекттің білім беру саласындағы қолданылуы. Алматы: Мектеп. – 280 б.

4.Дүйсенова, Ж. Қ. (2022). Инклюзивті білім беру: теория және практика. Қарағанды: ҚарМУ баспасы. – 180 б.

5.Ермекова, Л. И. (2023). Жасанды интеллект және педагогикалық инновациялар. Алматы: Атамұра. – 320 б.

6.Жұмабекова, А. Б. (2020). Ерекше қажеттіліктері бар балалардың әлеуметтік интеграциясы. Шымкент: ҚазМУ баспасы. – 220 б.

7.Иманғазина, Б. К. (2022). Жоғары білім беру жүйесінде жасанды интеллектті қолдану. Алматы: Дәуір. – 250 б.

8.Камалова, А. К. (2021). Психологиялық-педагогикалық тұрғыдан инклюзивті білім беру. Павлодар: Білім. – 300 б.

9.Кемалова, Л. А. (2023). Инклюзивті білім беру үшін әдістемелік құралдар. Алматы: Қазақ университеті. – 290 б.

10.Мәди, Р. Ә. (2021). Инклюзивті білім беру және педагогикалық технологиялар. Астана: Елшім. – 180 б.

11.Махамбетова, Ә. Т. (2022). Жасанды интеллект және психологиялық диагностикалау әдістері. Ақтөбе: Рауан. – 200 б.

12.Мұхтарова, Ж. Ж. (2023). Қазіргі білім берудегі инновациялық технологиялар. Алматы: Мектеп. – 210 б.

13.Нұрсұлтанова, Л. Қ. (2020). Жасанды интеллекттің мектеп жүйесіндегі рөлі. Шымкент: Қазақ университеті. – 240 б.

14.Омарова, З. Т. (2021). Ерекше білім беруді қажет ететінбалаларды қолдау. Алматы: Атамұра. – 230 б.

15.Рахимова, М. Б. (2022). Инклюзивті білім беру және ЖИ технологиялары. Алматы: ҚазМУ баспасы. – 250 б.

Қосымша әдебиеттер

16.Сүлейменова, Ә. Қ. (2021). Әлеуметтік тұрғыда инклюзивті білім беру. Ақтөбе: Қарағанды университеті. – 220 б.

17.Таңатарова, Л. М. (2022). Педагогикалық технологияларды қолданудағы жасанды интеллекттің ықпалы. Алматы: Жазушы. – 260 б.

18.Тұрарова, Н. О. (2020). Ерекше білім беруді қажет ететінбалалардың психологиялық ерекшеліктері. Қостанай: ҚазҰПУ баспасы. – 240 б.

19.Қайратова, С. Р. (2021). Жасанды интеллекттің білім беру жүйесінде қолданылуы. Астана: Назарбаев университеті баспасы. – 210 б.

20.Құдайбергенова, Д. М. (2023). Инклюзивті білім беру мен заманауи технологиялар. Алматы: Ғылым. – 290 б.

21.Қуандықова, Ж. А. (2020). Мектеп жүйесінде ЖИ технологияларын пайдалану. Ақтөбе: Өркен. – 230 б.

22.Сүлейменова, А. К. (2022). Білім беру мен тәрбиеде инновациялық технологиялар. Астана: ҚарМУ. – 250 б.

23.Шарапова, Н. Т. (2021). Ерекше балаларды оқытуда инновациялық тәсілдер. Алматы: Қазақ университеті. – 280 б.

24.Ысқақова, С. О. (2023). Жасанды интеллект пен білім беру жүйесі. Шымкент: Мектеп. – 270 б.

